

DÉLVIDÉK

ZOMBOR, 1941. OKTÓBER 31.
Csihás Benő u. 3. I. ÉVFOLYAM, 152. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

Bonczos államtitkár nyilatkozata a „Délvidék” munkatársának

TELJES ERŐVEL TOMBOL A MOSZKVAI ÉS KRIMI CSATA

A szovjet parancsnokság nem kiméli az emberáldozatokat, hogy időt nyerjen a Kaukázus megerősítésére / Északafrikában új offenzíva készül / Súlyos veszteségeket szenvedett az angol hajóraj Rooseveltt az angol birtokok megszerzésére törekszik

Honvédségünk újabb nagy sikereket ért el a déli arcvonalon

A középső és északi arcvonalon az időjárás továbbra is változatlanul rossz. A Moszkva birtokáért folyó elkeseredett küzdelmet rettenetes terepen vívják a német és szovjet erők. A rossz időjárás és az ebből folyó terep viszonyok bizonyos fokig befolyásolják a hadműveletek ütemét és hátráltatják Moszkva bevételeit, amelyet minden eddiginél kétségbeesettebben védenek a szovjet csapatok.

A Stefáni iroda katonai szakértője pénteken a következőkben foglalta össze a keleti hadszíntér helyzetét:

A hadszíntér legészakibb szakaszán a kezdeményezés továbbra is a finnek kezében van. A finn csapatok nagymesterei a téli hadjáratnak és eredményesen szorítják hátra az ellenséget. Szentpétervárnál a német csapatok acélgyűrűje áttörhetetlen és német részről esedékesnek tartják a város kapitulációját. A német nyomás állandóan fokozódik Leningrádra és hiábavalónak bizonyultak az ellenség összes kísérletei. A moszkvai arcvonalon rendkívül rossz idő uralkodik. A német csapatoknak nemcsak a jósképített erődrendszerrel kell megküzdeniük, nemcsak a makacsul védekező ellenség ellenálló erejét kell megtörniük, hanem az időjárás okozta nehézségeket is le kell küzdeniük. Rettenetes terepviszonyok mellett folyik a moszkvai csata. A németek minden nehézség ellenére egymás után vesznek be az ellenséges erődöket és szorítják hátrább az ellenséget. A birodalom csapatai egymás után semmisítik meg a moszkvai körzetben újra és újra harcbadobott újabb szovjet csapatokat. A bolsevisták emberáldozatot nem kimélve védelmezik fővárosukat. Sztalin nagyon jó tudja, milyen hatással lenne a világ kommunistái fővárosának eleste és ezért igyekszik az utolsó pillanatig tartani a vá-

rost. A déli arcvonalon elszenvedett hatalmas szovjet vereség vészes következményeit erősen érzik a bolsevisták. A szövetséges csapatok a Donctól nyugatra lévő területek elfoglalása után most már a

Don vidékét

fenyegetik.

A szovjet csapatok a déli arcvonalon is a lehető legmakacsabb ellenállást tanúsítják, hogy minél hosszabb ideig feltartóztassák a szövetségeseket. Ezzel a szovjet parancsnokság időt szeretne nyerni a Kaukázus védelmének megerősítésére.

Krim félszigetén az erődvonal áttörése után hatalmas arányokban fejlődik ki a német támadás. A német hadosztályok özönlenek a félszigetre, hogy megtörjék a visszavonuló ellenség utolsó ellenállási fészkeit is. Krim félszigeten gyors ütemben haladnak előre a hadműveletek és ezzel a német ütőerő egyre közelebb kerül az annyira féltett Kaukázushoz.

A keleti arcvonal helyzetével kapcsolatban a United Press azt jelenti Londonból, hogy bizonyos körök egész a legutóbbi napokig remélték, hogy Timosenko ellenálló képes védelmi vonalat építhet ki a Don partvidékein. Ezzel szemben, ugyanazon körök kételkednek abban, hogy a Szovjet ellenállhat a Kaukázusra nehezedő német nyomásnak. Az Archangelszk körüli helyzet igen aggasztja London. Hangsúlyozzák, hogy ha Archangelszk veszélybe kerül, az iráni közlekedési vonalakat még jobban tulterhelik. Ugyancsak a United Press jelentése szerint Londonban úgy vélik, hogy a Szovjet-unióknak inkább hadianyagra volna szüksége, mint csapatmegerősítésekre.

Amerika

egyre kihívóbb magatartást tanúsít egy a tengelyhatalmakkal, mint Japánnal szemben. Napról-napra sokasodnak azok a jelek, amelyek azt

mutatják, hogy Rooseveltt könnyörtelen következetességgel vezeti országát a háboru vér és könnyáradatába. Minden eddiginél nagyobb az a propaganda, amelyet a hadbalépés érdekében kifejtenek és egyre drasztikusabbak az eszközök, amelyeket az amerikai kormány céljainak elérése érdekében alkalmaz. A benemavatkozási párt hatalmas tömegeket mozgat meg, hogy a közvélemény erejét szembehelyezze a vezető klikk terveivel, a békekilátások azonban változatlanul csekélyek.

Berlin mindeddig bizonyos tartózkodással figyelte az amerikai eseményeket az utóbbi napokban azonban élesen támadják a washingtoni vezető államférfiakat német politikai helyen.

Uglátszik, illetékes német helyen, mint céltalant, elejtették az eddigi önmegtartóztatást, amelyet politikai és taktikai megfontolásokból hónapról-hónapra oly következetesen gyakoroltak. Ezt a tartózkodást mindenekelőtt azért tanúsították, mert az amerikai nép Németországról való felfogását és a háborúról való véleményét másképp ítélték meg, mint kormányának magatartását. A megfigyelők szerint a német politika új irányu taktikai magatartása látható jele annak, hogy a Wilhelmstrasse most már kihagyja politikai számításából az USA belpolitikai kérdéseit és többé nem tesz különbséget az Egyesült Államok kormánya és népének többsége között.

A Kearney elsüllyesztésével kapcsolatban elhangzott amerikai nyilatkozatokkal is sokat foglalkoznak Berlinben. Illetékes német helyen megállapítják, hogy Amerika provokálja az incidenseket és ezért azok esetleges következményéért csak Washingtonot terhelheti felelőség.

Sötét

marad a temető halottak napján. Az emlékezés gyertyáját az idén nem gyújtja meg senki, de azért kimegyünk majd hozzájuk, a némákhoz, a föld alatt nyugvókhoz, akiknek arcát és emléket szívünkben, lelkünkben hordozzuk.

Kimegyünk majd gyertya nélkül, virággal, szeretettel, könnyel a szemünkben. Emlékezéssel rájuk, akik már lelétek a földi életet, akik nagy titkok ismerői, s akiket nem bánt többé a kicsinyes harc, a kenyéririgység és akik nem ismerik már a túlekedést.

Gyertya nélkül is fénylenek lelkünkben az emlékek és beragyogják egész lényünk. Ha sötétek is a sirok a temetőben, világítanak a történelemben. A magyarság utját mutatják, s ha visszatekintünk ezer és ezer sirhalom jelzi az elmúlt éveket.

A jeltelen sírok ezrei hevernek szanaszét. Idegen földön hullott el a magyar nemzet színe java. Idegen földön magyar igazságért. Most lélekben elzárándokolunk hozzájuk is. Elmondunk egy imát jeltelen sirjuk mellett, s megmondjuk, hogy elérkezett már a feltámadás hajha gyertya nélkül állunk is most ott, ahol állunk most ott, ahol sirjuk domborul, szellemük fénye felragyog a sírból és utat mutat.

S elzárándokolunk azokhoz a frissen hantolt sírokhoz is, amelyek alatt a magyar honvéd alusza örök álmát Ukrajna mezőin. Jeltelen sírok, hősi sírok! Nem lehet olyan sötétség, hogy ne ragyogjatok a napnál is fényesebben!

ARENA MOZI

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Nagy magyar film-premier.

Felvidéki történet egy tanítónőről, ki törhetetlen hűséggel szerette hazáját és hitet öntött az elnvomottakba.

Izánéni

Főszereplők:

FEDÁK SÁRI, AGAI IRÉN, GOMBASZOGI ELLA, TORZS JENŐ, JÁVOR PÁL, DÉNES GYORGY

Pótműsor: magyar és olasz hiradó.

Minden eddiginél hevesebb légitámadás érte Moszkvát

Stockholm, október 31.

A svéd sajtó közli a szovjet hivatalos jelentést, mely szerint csütörtökön minden eddiginél

hevesebb légitámadás érte Moszkvát, Kalinin és Malo Jaroslavec között heves harcok folynak.

A LÉGITÁMADÁSOK NÉMET ÉS ANGOL ÁLDOZATAI

Berlin, október 31.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint Morrison angol belügyminiszter kimutatást készített a légitámadások angolai áldozatairól az április—szeptember 30 közötti időközben. Az angol miniszter szerint az említett időközben 13.385 angol polgár halt meg légitámadás következtében, 13.182 pedig olyan súlyosan megsebesült, hogy még mindig kórházi ápolásra szorul. A Német Távirati Iroda szembeállítja ezzel a németországi áldozatok számát. Németországban ugyanazon idő alatt 2.400 ember halt meg és 2115 sebesült meg, beleszámítva a könnyű sebesülteket is. (MTI)

(MTI)

NEMZETI MOZI

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Vihar Ázsia felett

Az izgalmas és kalandos filmje

Főszereplők:

CONRAD WEIDT
SESSUE HAYAKAWA
Gazdag pótműsor!

Az előadások kezdete:
Hétköznap: 6.10 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnap: 1/4, 6 és 9 ó.

lévő angol rádióadóállomásra, kisebb kötelékek pedig Greath Yarmouth és más angol városokat bombáztak.

Az angol légierők támadást kíséreltek meg Kréta görög sziget ellen. Két támadó gépet lelőtt a német légvédelem. (MTI)

Japánnak szilárd egységre van szüksége, hogy szembenézessen ellenségeivel

Tokió, október 31.

(Bud. Tud.) Toyo japán miniszterelnök beszédében hangsúlyozta, hogy Japán törekvései megvalósításának útja nem rózsákkal van kirakva. Rengeteg nehézséggel kell megküzdnie Japánnak, amelyeket ellenségei gördítenek útjába. Japán csak szilárd nemzeti egységgel és vasakarattal tud szembenézni ellenségeivel. (MTI)

Északafrikában nagy támadás készül

Bern, október 31.

(Bud. Tud.) Svájci lapjelentések szerint Tobruknál és a libiai határszélen olyan arányú előkészületek folynak, amelyekből arra következtetnek, hogy elérkezett az északafrikai offenzíva előestéje. (MTI)

Amerika Anglia hagyatékának megszerzésére törekszik

Lindbergh háboruellenes összefogást sürget

Róma, október 31.

A Popolo di Roma newyorki jelentése szerint az amerikai lapok felvetik a kérdést, vajjon Rooseveltt komolyan hiszi-e, hogy az Egyesült Államokat támadás veszélye fenyegeti? Ha komolyan hiszi, miért küldi az amerikai repülőgépeket és hadianyagot Európába és miért nem tartja vissza Amerikának védekezésére? Emlékeztetnek arra az amerikai lapok, hogy az angol csapatok milyen hanyat-homlok menekültek Franciaországból, amikor Anglia veszélyben forgott.

Az olasz lap azt a megjegyzést fűzi az amerikai sajtó kérdéseire, hogy könnyű magyarázatot találni Rooseveltt ilyen politikájára. Amerika most úgy viselkedik, mint Anglia Jugoszlávia és Görögország esetében: Harcoljon csak Anglia Amerika érdekeiért. Washington azt reméli, hogy a háboru végén általános kimerülés vesz erőt a hadviselő feleken és könnyűszerrel megszerezheti Anglia hagyatékát. (MTI)

IGY HELYEZKEDETT EL A SZOVJET KORMÁNY KUBISEVBEN...

Róma, október 31.

A Popolo di Roma jelentése szerint Kujbisevben csak úgy tudtak helyet biztosítani a kormány hivatalok és a Moszkvából odamenekült vezetőemberek számára, hogy a GPU kilakoltatta a lakosok egy részét a házaikból. Szállinnak a város központjában biztosítottak lakást és hivatali helyiséget. A külügyi hivatalt egy rozoga iskolaépületben helyezték el, a külföldi diplomaták pedig egy öreg hotelben laktak, amely tele van poloskával. A város lakosságát éhínség fenyegeti, mert a hatóságok elrekkirálták minden élelmiszert a Moszkvából odamenekültek számára. (MTI)

Magyar felderítő osztag betört a visszavonuló szovjet csapatok közé és nagy veszteséget okozott az ellenségnek

Berlin, október 31.

Mint katonai helyen közlik a Német Távirati Irodával egy magyar felderítő osztag a keleti arcvonal déli szakaszán előretört és benyomult a visszavonuló ellenség sorai közé, megsemmisítő csapásokat mért a szovjet utóvédre és felmorzsolta azokat. Az éjjel-nappal folyó harcokban súlyos veszteségeket okoztak a magyar csapatok az ellenségnek. (MTI)

NÉMET TENGERALATTJÁRÓK ELSÜLYESZTETTEK HAT ANGOL HAJÓT

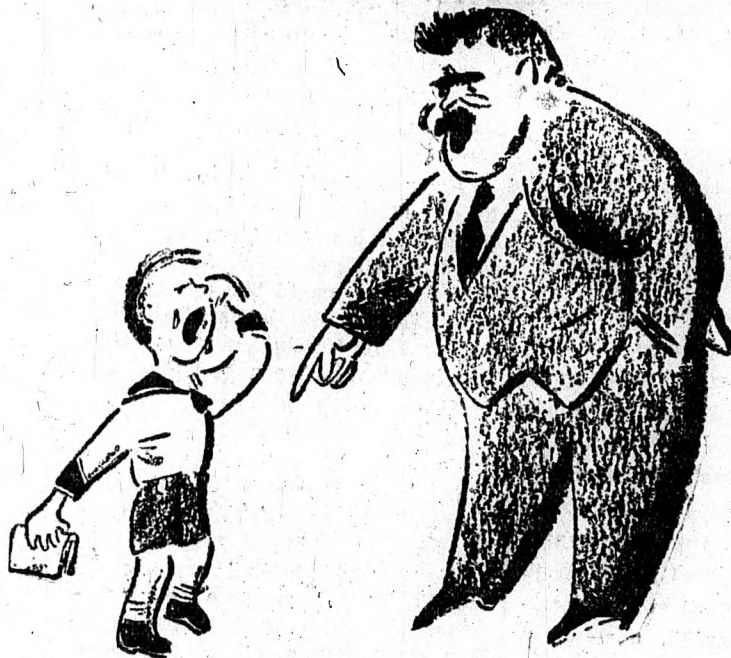
Berlin, október 31.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német tengeralattjárók elsüllyesztettek hat újabb angol hajót összesen 27.000 tonna ürtartalommal. Elsüllyesztettek a német tengeralattjárók

ben bombákat dobtak egy a Faroer szigeteken egy angol torpedórombolót és két más védőhajót is, egy torpedónaszádót pedig megrongáltak.

A német légierők benyomultak egyiptomi területre és bombáztak egy repülőteret. Légiharcokban négy angol gép megsemmisült.

A német légierők fegyveres felderítés köz-

— Elrontod a szemed
lámpafényénél!

El is rontja — rossz világításnál. Ne engedjük hát olvasni a gyereket? Dehogy nem — de gondoskodjunk tökéletes világításról. Tungstam Krypton lámpát a csillárba, az asztalra — így legalább áramot is takarítunk meg.

A németek visszaállították a magántulajdont és a vallásszabadságot a megszállt szovjet területeken

Berlin, október 31.
A német külügyminisztérium szószólója közölte az újságírókkal, hogy Németország a megszállt szovjet területeken visszaállította a magántulajdont és a vallásszabadságot. A parasztok mindenütt visszakapták földjüket (MTI)

A német katonaság nagy tömegekben nyomul be Krim félszigetre

Berlin, október 31.
A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német katonaság nagy tömegekben nyomul be Krim félszigetére és lerohanja az ellenség utolsó ellenállásait is. Krim félszigetének legfontosabb erődvonalai már a német csapatok hátamögött vannak. A német támadás széles arcvonalon bontakozik ki a félszigeten. (MTI)

AZ AMERIKAI KATONASÁG MEGSZÁLLT EGY REPÜLŐGYÁRAT, AMELYBEN SZTRÁJK MIATT SZUNETEL A MUNKA

Washington, október 31.
(Német Távirati Iroda). Roosevelt elnök parancsot adott, hogy a katonaság szállja meg a

New Jersey államban lévő heudixi repülőgépgyárat, amelyben munkássztrájk miatt szünetel a munka. A katonaság mindaddig megszállva tartja a gyárat, amíg azt az amerikai nemzetvédelmi érdekek megkövetelik. (MTI)

A nagyvilágból

A német kormány felszólította a német fiatalságot, minél nagyobb számban sajátítsa el a gyakorlati mezőgazdasági tudást, miután a német fiatalok számára a földművelés és gazdálkodás terén széles terület nyílik a megszállt szovjet területeken.

Alexandriát — mint Kairóból hivatalosan jelentik — súlyos bombatámadás érte.

Német harcierők a Krim félsziget egyik öblében elsüllyesztettek két szovjet hajót 10.000 tonna ürtartalommal.

Amerikában újabb hajógyári sztrájk ütött ki, amely másfélmilliárd dolláros hajórendelés leállítását veszélyezteti.

Szalonikiben két német katona meggyilkolása miatt kivégeztek 13 görögöt.

De Brinon, párizsi francia főmegbízott 14 napi németországi tartózkodása után visszatért Párizsba.

Az Afganisztánból kiutasított olasz és németek 101 főnyi első csoportja átlépte az indiai határt. Addig Indiában tartják őket, amíg meg nem állapítják hazautazásuk módozatait.

Az év végéig hazatér valamennyi német fogságban lévő magyar vonatkozású hadifogoly

A hozzátartozóknak közölniük kell a honvédelmi minisztériummal a foglyok személyi adatait

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvédelmi minisztérium közli, hogy július óta magyar bizottság működik Németországban, hogy a jugoszláv katonaság soraiból foglyul ejtett magyar vonatkozású hadifoglyokat kiválogassa a foglyotáborokba. Eddig mintegy 6.000 hadifogoly hazatérését tették lehetővé s a becslések szerint még mintegy 4—5.000 magyar vonatkozású hadifogoly van a német foglyotáborokban. A bizottság munkája nagy nehézségekbe ütközik, tekintve, hogy többmillió mindenféle nem-

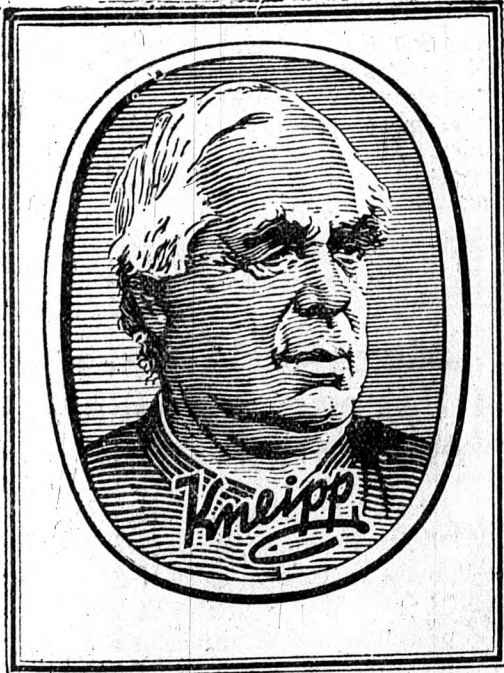
zetiségű hadifoglyok közül kell kiválasztani a magyarokat. Ezen felül egyéb nehézségek is vannak, többek között szállítási nehézségek, amelyek miatt a hadifoglyok hazaszállítása elhúzódik.

A honvédelmi minisztérium felszólítja a német foglyotáborokban lévő magyar vonatkozású hadifoglyok hozzátartozóit, hogy a foglyok hazaszállítása érdekében egy levelezőlapon közöljék a honvédelmi minisztérium 21. osztályával (Budapest V., Falk Miksa utca 9.) a követ-

kező adatokat:

A hadifogoly neve, rendfokozata, polgári foglalkozása, születési helye, ideje, vallása, nemzetisége, lakhelye a német foglyotábor száma és a fogoly száma, valamint a hazaszállítást kérvényező hozzátartozó nevét és lakhelyét.

Közli a honvédelmi minisztérium, hogy a még német foglyotáborokban lévő magyar vonatkozású volt szerb katonák az év végéig minden valószínűség szerint valamennyien hazatérnek.

1892. július havában látogatott el első ízben Kneipp Magyarországra. Napilapjaink bőven foglalkoztak annak idején látogatásával s elsősorban nyilatkoztak kiváló tevékenységéről.

KOMOLY, JÓSÁGTÓL SUGÁRZÓ

tekintetét ismerte már akkor az egész világ. Ilyen volt tehát az a világhírű férfi, aki 1892. július 26-án első ízben keresett fel bennünket, hogy az élőszó meggyőző erejével nyerjen meg sokakat az akkor még ismeretlen, új elgondolásnak: a természetes és észszerű életmód eszméjének. Ez volt tehát az a kiváló ember, aki úttörő munkát végzett és valósággal küldetést teljesített, ő a mi Kneippünk.

Nálunk is sok követőre talált, sok rajongót tudott szerezni. Talán ez a magyarázata annak, hogy ma — közel félévszázad után — annyi sokezer konyhában mindenütt megtalálhatjuk az ő képét. Mert megtaláljuk minden gondos háziasszonynál, aki a kiváló és pompás Kneipp malátakávét használja. Hiszen minden csomagon rajta van — iránta való tiszteletből — a nagy emberbarát arcképe és aláírása, mint tartalma kiválóságának biztosítéka. Erre gondoljunk, mikor isszuk a

Kneipp malátakávét.

azt a malátakávét, melyet maga Kneipp adott nekünk.

Nagy szelektivitású, páratlan érzékenységű, csekély áramfogyasztású kisszuper az ORION 244-es.

ORION
RADIO

Kapható minden rádiókereskedőnél

Mindszentek-előtti séta a Halottak Birodalmá an Mebékélt lelkek ünnepének előestéjén

A rohanásában mindjobban kifáradó év lassan hátatfordít a világnak... Alig vesszük észre, s már a nyár valahol messze jár, a virágok még a tegnapi alkonyán bucsut intettek a hűlten Nyárasszonynak: holtan, — haldokolva hullanak a sárba, s felettük az ég rongyfelhőkbe burkolózva szórja le jeges permetét... A fák is bucsuznak, ünneplő aranykötöst öltöttek, zöld-selyem báli ruhájukat elszórták, avarrá taposták, így méltóságtejjesebbek... fejükre lassan felillesztik csodás színekben változó aranykoronájukat. Ősz van, elmulás van, emlékeztető a halandóságra.

Itt a halottak ünnepe: Mindenszentek-napja, — Halottak-napja.

Künn a temetőben ilyenkor nyílnak a legszebb virágok, sokszínű őszi rózsa, hófehér krizantémok, — némelyik olyan, mint egy nagy, patyolatfehér, halott csóki!

Valami mélyről jövő, sóhajos meghatódottsággal állunk meg a temető kapuban, a Halottak Birodalmának határán, s önkéntelenül is leveszszük kalapunkat. Csodálatos ez a hely: a megbékélt lelkek országa! Virág... minden csupa őszi rózsa, meg krizantém. Egy pillanatra úgy érezzük, mintha valami tulvilágról érkezett, valami furcsa, elkésett tavasz köszöntött volna be ebbe a néma birodalomba. A szomorú-füzek le-hajtott fejfel állnak a sírok tövében, s azt hisszük, hogy könnyeznek, pedig csak a hajnali fagyott köd olvad le sápadt leveleiről, amint a piszkos felhőrongyok közül kisüt a nap és rájukdobja langyos sugarait.

Szomorú füzek: szomorú emlékek néma regősei.

Szomorú füzek: a Holtak Birodalmának örökhűséget esküdött katonái!

Béke és nyugalom

Gyönyörű ország a megbékélt lelkek birodalma. Bárhova nézünk, bámerre megyünk, a békének és a nyugalomnak meghatóan jóleső képét látjuk mindenfelé. Szótlánul járunk a disz-sírhelyek, domboru kis sírhalmok és pazar pompával megépített mauzóleumok között. Olvas-suk a sok-sok nevet, s a márványbavessett idő előtt megilletődve állunk meg: — 1826 február 10-ikén. Ezt egy eldőlt, fakó sarkóról olvassuk. A sírkő körül felburjázott gaz, elhatalmasodott kutyafa alatt beszakadozott föld. Nevet nem olvashatunk a fakult sírkövön, mert azt már — ugylátszik nem vették, hanem lehet, hogy csak festették 114 évvel ezelőtt! Hogy ki volt az, akit az évszázados sír takar, örök titok. Egy hófehér márványkeresztről mosolygó arckép néz ránk: — Él 21 évet. Nagy, barnaszemű, hullá-moshaju, egészségesfogsoru, kacér lányka nevet ránk. Szép lány... Ugy rémlik, mintha teg-

nap láttuk volna valahol... Az utcán, autóbuszon, vagy bálban, talán a korzón kacagott a többi bohó lányok között? Nem tudjuk, de látuk valahol... valahol! A fénykép alatt van még egy keskeny kis aranyozott sor: — Meghalt 1931. május 7-én. Tíz év! Egy örökéletben semmi. Egy földi életben azonban... Istenem, mi minden történhet tíz év alatt. — Tíz perc alatt! Megborzongunk. Egy csupa krizantém, kis, sárgakeresztes sírdomb fölé öreg né-nike hajol. Némán rendezgeti, locsolgatja a virágokat. Kicsiny sírocsonka, még kisebb sárgakereszt, rajta egy édes nevecske: Palika. A név alatt, két pici szó között, egy számocska: — Él 1 évet. Nagymama disziti Palika sírját és gondolatban a legszebb ruhába öltözteti a megbékélt lelkek ünnepére.

Lassan mindtöbben jönnek a temetőbe... Virágokkal, locsolókkal, kapákkal megy mindenki a kedveséhez, örökálmában álmódó szeretettjéhez. Szótlánul dolgoznak, diszítik, virágozzák fel a sírokat, festik a keresztet, s újra aranyozzák a megfakult betűket: szép — megható ünnepre diszítik a Halottak Birodalmát, ahol csak béke van és nyugalom honol.

H A P E S T R E J Ö N

ne mulassza el eladó
BRILLIÁNS ÉKSZERET
Kristóf tér 2. I. 3. alatt 12—2 között me-g
mutatni. Telefon: 182—647.

Sok virágot a hősi halottaknak!

Amikor túl érünk a kálvárián, (amely való-ságos költemény az építészetben, — ilyen mau-zóleum csak Rómában van, ennek talán a tiz-szeres, — vagy huszszoros nagysága, mert ezt a kálváriát a római kálvária tervezője küldte meg annakidején miniatűrben, valamint terv-rajzban és az szerint építették fel a zombori temetőben) kijutunk a hősi halált halt katonák sírjaihoz. Összesen 430 katonasír van egymás mellett, egymás mögött, katonás rendben... Négy-százharminc egyforma sírkő áll egyforma sírhalmok fölött. A sírköveken nincs név, csak a kidomborodó babérokoszorus világháborus vas-kereszt, az acélrohamsík és a bajonett. A szimbólum alatt vésett fekete számok: — 1914. — 1918. A világháborus hősök jobbfelén pihen-nek a felszabadító hős honvédek: négy új hősi sír... Az ő sírkövük ugyanolyan, mint a világ-háboru hőseinek sírköve, de ezeken van név, vagy kezdőbetű: B. B. 1941. — S. L. 1941. — Márta István szakaszvezető 1941. — Imre Ba-

lázs lüzér 1941. — Három bajtárs bucsút vett négy ittmaradt katonacimborájától: elvitték őket haza... az édesanyjuk, a feleségük, talán a kedvesük, a mátkájuk... Elvitték őket haza, hogy otthon pihenjenek az örökéletre hívó harsonáig.

Csendben ballagunk a hősi halottak sírhant-ja között, amelyek olyan példás, katonás ren-dben sorakoznak egymás mellett, — vagy egy-más mögött, mintha ezek a hősök még most is „élnének” és valahol valamelyik kaszárnyaszobában állna glédában a 430 elesre ágyazott ka-tonaagy, s benne aludná álmát a 430 hős kato-na... Egymás mellett, — egymás mögött: fej a lábánál, fej a lábánál...

Sok-sok virágot vigyünk a hősi halált halt, a hazáért elesett katonáknak, mindenki vigyen virágot, mert „Hős halott sírja nem lehet virág nélküli!”

VASS IMRE.

Kula munkásnépének anyagi jóléte az ipari üzemek fenntartásától függ

Kula, október végén. Kuláról írott legutóbbi cikkünkben ismer-tettük a csatornamenti község keletkezését, né-pességi viszonyait és általános történelmi vo-natkozásait. Második napi ottartózkodásunk alkalmával módunkban volt a szociális helyzetet is tanulmányozni, ami — tekintettel a rendki-vüli viszonyokra — bizony nem ad okot vala-

mi nagy optimizmusra. Az erősen ipari jellegű község lakosságának tekintélyes hányada a szö-vőgyárban, a négy fémárugyárban, a malomban és a kendergyárban találja meg évtizedek óta biztos megélhetését. Végigjártuk a kulai ipari üzemeket s ohavá csak benéztünk, mindenütt aggodó arcok fordultak felénk.

Ütfásításra, parkosításra!

Bignonia, Pirolevelű bükk, Celtis, Corylus cölurna, pirosvirágu gesztenye, Gingko-biloba, Gömbakác, Jegenyétölgy, Juglans nigra juharok (Acer neg. fol. var. Gömbjuhar, Schwedleri) Hárs, Nyír, Platán, Pr. pissardi, Triloba (nagyon olcsón: akác, kőris, nyár szil), fenyők, gyümölcsfák nagy választékban

Kolauch faiskola Szeged

A fémárugyarak tulajdonosai és vezető két-ségbeesve panaszojják, hogy nyersanyag hiányában — amennyiben rövidesen nem történik ezirányban intézkedés — kényte-lenek lesznek beszüntetni a munkát.

Igy áll a helyzet a „Vulkán” fémárugyár-ban, amely 45—60, az „Union” gyárban, amely 60—80 a Stolcz-féle fémárugyárban, amely 100—120 és a Délvidéki fémárugyárban, amely 45—50 munkást foglalkoztat. A rézhiány miatt alu-minium felhasználását tették kötelezővé, azon-ban — mint mondják — az átállítás, illetve az alumíniumanyaggyártásra való berendezkedés időt vesz igénybe és addig is az üzemet fenn kell tartani. A község vezetősége természetesen szívén viseli a kulai munkásság ügyét és min-den lehető megtesz a nyersanyag beszerzés megkönnyítése érdekében. Így a községi aljegy-ző a napokban személyesen járt el az illetékes nyersanyagelosztó hatóságoknál, hogy feltárja a kulai gyárpar és munkásság nehéz helyzetét.

A BRANDECKER SZÖVŐGYÁR ÓRIÁSI ERŐ-FESZÍTÉSEI AZ ÜZEM FENNTARTÁSA ÉRDEKÉBEN

A kulai Brandecker-féle szövőgyár, amely — mint ismeretes — állandóan 250—300 mu-kást foglalkoztat, jelenleg is üzemben van. Ter-mészetesen a nyersanyagbeszerzés körül mutatkozó nehézség erre az üzemre is rányomja ué-lyegét, azonban — mint Huff igazgató mondta nekünk — a gyár vezetősége minden áldozatot meghoz a munka folytonosságának biztosítása ér-dekében. A kitünő szövetéről híres kulai szö-vőgyár, tehát, ha óriási erőfeszítésekkel is, de folytatja a munkát, ami által a munkásság nagy-része biztosítva tudja mindennapi kenyerét.

Természetesen a nyersanyaghiány a kulai kisiparosság termelőképességét is akadályozza azonban — főleg a cipész és asztalosiparban — még kínálkozik itt-ott alkalom nyersanyagbe-szerzésre. Az asztalosok gözölt fát kaptak leg-utóbb és a bőrellátás is kielégítő lenne, csupán a kellekek (bránzolni) terén van némi hiány.

A kulai ipariüzemek fenntartása nem csak gazdasági, de szociális érdek is.

Fentieket összefoglalva azt látjuk, hogy Kula község lakosságának anyagi jóléte, szociális helyzete nagyrészt az üzemek fenntartásától függ; éppen ezért nem csak helyi, de országos érdek is, hogy részükre — amennyiben arra le-hetőség kínálkozik — mielőbb nyersanyag biz-tosítassék.

S. Gy.

Zsoldos előkészít középiskolai magánvizsgák-ra, érettségire. 34-ik tanév. Budapest VII., Dohány utca 84. Telefon: 223—406.

Megakadályozzák a Ferenc-csatornában élő halak kiirtását

Jelentettük már, hogy a környékbeli cukor-gyárak és kenderáztató üzemek a szennyvizet a csatornába engedik. A halak a büztől elkábul-nak, s pár napon belül elpusztulnak. A töme-ges pusztulást most megakadályozzák. Dr. Boros György járási orvos személyesen is meggyőző-dött a tarthatatlan állapotokról, vizmintát vett és analízis végett elküldötte a baterológiai inté-zetnek. Ha a víz az oka a halak pusztulásának, megtiltják, hogy a gyárak szennyvizeiket a csatornába vezessék.

Személyes bosszúból gyilkolták meg Turanov Lázár volt szabadkai rendőrkapitányt

Szorul a hurok a tettes körül — A rendőrkapitány-helyettes nyilatkozata a Délvidék munkatársának

Szabadkáról telefonálja a Délvidék munkatársa: Nagy izgalmat és mély megdöbbenést keltett Szabadkán két héttel ezelőtt Turanov Lázár volt szabadkai rendőrkapitány meggyilkolása. A rejtélyes eset óta eltelt két hét eddig nem hozta meg a Pítaval-ba illő titokzatos bűnügyi probléma megoldását, ez azonban korántsem jelenti azt, mintha a nyomozás holtpontra jutott volna. A magyar rendőrség Európa szerte híres bravuros nyomozásáról és arról a zsenialitásról, hogy a legbonyolultabb bűnesetekre is világosságot derít.

A Turanov-gyilkosság után a szabadkai rendőrség érelyes nyomozást indított a tettes kézrekerítése érdekében. Annak, hogy a sötét büntett elkövetőinek neve még nem ismeretes a nyilvánosság előtt okai vannak.

Ezekre az okokra érdekesen világít rá tarnói Buocz Béla főkapitányhelyettesnek a Délvidék munkatársának tett nyilatkozata.

— Vannak bűnesetek, amelyeknél a cselekvés indító okai tisztán állanak előttünk. Amikor ilyen ügyekben produkál eredményt a nyomozást, semmi akadály nincs annak, hogy az eredményről tájékoztassák a nyilvánosságot.

— A szövevényesebb bűnesetknél azonban — folytatta a rendőrkapitányhelyettes — nem mindig a gyorsaság a nyo-

Zongorák jókarban 700-tól, márkás zongorák, pianók feltűnő olcsón, részletre is. Bpest, Rákóczi út ötven. Zongorateremben

mozás legfontosabb érdeke. A Turanov-gyilkossággal kapcsolatban a nyomozást vezérlő magasabb szempont az, hogy nem csak a tettes kerüljön az igazságszolgáltatás kezére, hanem világosság derüljön a bűneset összes mellékkörülményeire is.

Turanov Lázár volt szabadkai rendőrkapitány meggyilkolása nyilvánvalóan személyes bosszu műve és a cselekmény mögött valószínűleg politikai okok húzódnak meg.

Ezt a nyomozást tehát nem lehet elsielni, hanem lépésről lépésre minden adatot pontosan megvizsgálva lehet csak előre haladni. Így fokozatosan szorul a hurok a tettes személye körül, akinek máris nyomban van a rendőrség.

— Éppen a nyomozás alaposága következtében egyáltalán nem meglepő, hogy a nyilvánosság tájékoztatása késedelmet szenved.

A nyomozás érdeke kívánja ezt és éppen ezért az ügy részleteiről nyilatkozni ma még korai lenne.

Amint azonban a szövevényes bűneset minden szála tisztázódik, természetesen nyilvánosságra hozzuk az eredményt.

A közönségnek pedig — mondotta be fejezésül a rendőrkapitány-helyettes — adig sincs oka nyugtalanságra, annál kevésbé, mivel köztudomásu, hogy

Szabadka város területén a közbiztonság teljesen kifogástalan,

s erre egy bosszúból elkövetett bűncselekmény semmiképen sem vethet rossz fényt.

Beszélgetés Bezdán legöregebb házaspárával

Bezdán, október 31.

Az alsó faluban laknak, Bodrog utca 8 szám alatt. Bálint Mihály és felesége, Panda Rozália. Ugy ismerik őket, mint a község legidősebb házaspárát. Bálint Mihály hácsi elmondotta munkatársunknak, aki felkereste, hogy 1852-ben született. Házasságra 1878-ban lépett.

— Kubikus voltam világeletemben — Mondotta. De beteg még nem voltam egy szer sem, s talán nem is leszek, ha a jó Isten engedi.

— Mi a titka a hosszú életnek? kérdeztük. Ivott-e?

— Csak mértékletesen. Most már csak sajátfőztü snapszot iszom.

Ebből meg is kínál bennünket. Jó erős Aztán feleségével beszélgetünk. Az aszszony elmondja, hogy ő sem volt még beteg. De most már fájnak a lábai. Reumák. Sokat mosott fiatalkorában, s a hideg vízben tönkrement.

— De azért még a ház körül el-eljárkálók. Magam főzők, a kenyeret is magam sütöm.

A két öreg most ünnepelte házasságuk hatvan éves fordulóját. Nem volt nagy ünnepe, csak szerény kis vacsorát készítettek s elmerengtek együtt a régi szép világon...

— Hej de régen is volt, Istenem!...

Sirály András

Az ellátásban nem részesülő nyugdíjas közalkalmazottak segélyezése

Dr. Cserta Péter Zombor thj. város polgármestere a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. belügyminiszter az 129380/1941 III. számú rendeletével a visszafoglalt dél-

vidéki területen lakó, átmeneti nyugdíjrandóságban nem részesülő volt közszolgálati alkalmazottak illetőleg nyugdíjasok stb. segélyezése tárgyában a következőkben rendelkezett:

Szeretni fogja a híres

nagyenyedi Kovács krémet,

ha rendszeresen használja, csodálni fogja bámulatos hatását, eltünteti az arcbőr szépséghibáit, az arc megszépül, feltűnően üde, tiszta lesz.

Éjjeli használatra kék csomagolásban. Nappali használatra sárga

Segélyben lehet részesíteni:

I. Azokat a volt magyar közszolgálati alkalmazottakat és nyugdíjasokat, valamint mindezek özvegyeit és árváit, akik 1941. évi április hó 10-én illetőleg az ezt megelőző 3 hónapon belül a visszafoglalt délvidéki területeken laktak és akik a volt jugoszláv államtól magyarságuk miatt, vagy a volt jugoszláv hatóságok késedelmes eljárása miatt, vagy valamilyen más, de magyar szempontból fegyelmi vétségnek vagy bűncselekménynek nem tekinthető okból a volt jugoszláv államtól ellátásban nem részesültek, méltánylást érdemlő körülmények fennforgása esetén.

II. A visszafoglalt délvidéki területeken lakó volt jugoszláv közszolgálati alkalmazottak közül azokat akik a visszafoglalás megtörténte után a magyar közszolgálatban egyáltalán nem nyertek elhelyezkedést, vagy ideiglenesen elhelyezést nyertek ugyan, azonban az állások betöltése alkalmával kinevezéshez nem jutottak.

A magyar hisz, a hitben a jövő

III. Azokat a volt magyar közszolgálati alkalmazottakat és nyugdíjasokat, valamint ezek özvegyei és árváit, akik a visszafoglalt délvidéki területekről az akkori Magyarország területére 1941. évi április hó 10-ét megelőző időben a jugoszláv hatóságok kényszerítő intézkedése folytán költöztek be, abban az esetben, ha a magyar államtól, vagy azzal az ellátás szempontjából viszonyosságban álló valamely intézménytől sem törvénytörő, sem kegyelmi ellátásban nem részesülnek, méltánylást érdemlő körülmények fennforgása esetén.

IV. Azokat a volt magyar, illetőleg volt jugoszláv közszolgálati alkalmazottakat, nyugdíjasokat stb. akik Jugoszlávia egyéb területeiről 1941. évi április hó 10. és 1941. évi június hó 30-a közötti időben költöztek be Magyarországra jelenlegi területére.

Engedélyezhető a segély abban az esetben is, ha a beköltözés a magyar hatóságok intézkedése következtében történt.

Segély csak olyan személy részére engedélyezhető, aki illetőleg akinek férje (szülője) 10. tényleges szolgálati évet eltöltött.

Az ellátási segély engedélyezése iránti kérvényt a város polgármesteréhez nyújtandó be.

BAJAI TAKARÉKPÉNZTÁR FIOKJA

Petőfi utca 3. a nagy szerb templommal szemben

Telefon: 83

Bankügyletek, tőzsdai megbízások, külföldi átutalásokra vonatkozó megbízásokat kedvező feltételek mellett vállalja. Kedvező feltételekkel fogad el betéteket gyümölcsözötesre. Kölcsönöket hosszabb időre is folyósít.

Üzletidő fél 9-től fél 1 óráig, d. u. 3-tól 5-ig

HIREK

00000000

Magyar hősök

1915. november 1.

Ezen a napon Kovács Dezső a volt kolozsvári 21. honvéd gyalogezred hadapródja Siemikowcenél vívott éjjeli harcban századával mintegy 10 házat rohamozott meg s 200 oroszot foglyul ejtett. Másnap mint az önként jelentkezett járőr parancsnoka, a legnagyobb gyalogsági tűzben a falu templomáig nyomult előre és az ellenségről megbízható jelentést hozott. November 4-én a lövészárk harcban tünt ki nagy lélekjelenlétével, midőn egy ellenséges kézigranát emberei közé esett, azt villámgyorsan viszszadobta és így az az ellenségnél robbant fel. Lélekjelenlétével embereit fellelkesítve az ellenségre vetette magát és ez alkalommal is 200 embert fogott el. Ezen fegyvertényéért az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián ucca 8.

Ügyeletes gyógyszerár: Arany oroszlán, Szent háromság tér.

—:0:—

A DÉLVIDÉK LEGKÖZELEBBI SZÁMA Zomborban hétfőn este, vidéken kedden reggel jelenik meg. Vasárnap nem adunk lapot az ünnepe miatt. Unnepi számunk a mai, szombati lap, amely 12 oldalas.

A bélműködés szabályozása és a gyomor-emésztés előmozdítása céljából ajánlatos időközönként néhány napon át reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Kérdezze meg orvosát!

Jégeső esett Zombor környékén. Pénteken a kora délutáni órákban hatalmas vihar vonult el Zombor felett. A nyári zivatarra emlékeztető erős villámlást és menydörgést mintegy 20 percig tartó jégeső kísérte. Tekintve, hogy a termést már betárolták, a jégeső nem okozott kárt.

LEGJOBBAN ENNI, INNI ÉS MULATNI MUZSIKASZÓ MELLETT:

„Pest” kávé ház

és ÉTTEREMBEN! Polgári árak. Elsőrendű italok. Zombor, Gömbös Gyula ut.

Orvosi hír. Dr. Farkas Andor a zombori kórház lül-, or-, gége osztályának vezető orvosa rendelőt nyitott, Rákóczi ut 13 szám alatt.

A mi szücsünk a budapesti Váci utcai PALUGYAI

Az M. kir. pénzügyminisztérium 95338/1939 számú rendelete alapján Zomborban vasárnap és munkaszüneti napokon, dohányárudák nem tartók egész napon át nyitva. Dél előtt 5 órát, délután 4 órát tarthatják nyitva árudájukat, illetve állhatnak a dohányvásárlók rendelkezésére. Zomborban vasárnap és munkaszüneti napokon, délután 4—8 óráig a Városháza utcában (hánc sarok) levő trafik tart nyitva.

Az ebéd és vacsora csak úgy jó, ha a hus, felvágott, szalonna és mindennemű hentes-áru

NÉBL JÓZSEF

hentesmestertől való.

FELHÍVÁS A HADIFOGLYOK HOZZÁTARTÓZÓIHOZ. A Szabadkán folyamatban levő és a hadifoglyok visszatérésével kapcsolatos akció során kerik azokat, akik hadifogságban levő hozzátartozójukat már bejelentették Nánay Csabánál (Szabadka, István-utca 11) közölnék a foglyokról a következő adatokat: név, hol született, mikor született, katonai rendfokozat, vallás, fogolytábor megnevezése, fogolyszáma, a fogoly illetőségi helye (lakhelye). A közlés sürgős és ugyancsak sürgősen jelentkezhetnek még azok is, akik eddig nem közölték fogságban levő hozzátartozói nevét.

Atütő siker

kiséri hatását és egyre jobban kialakul, úgy az orvosi kar, mint a közönség véleményében az a meggyőződés, hogy az epe, máj, gyomor és bélbajok leghatásosabb gyógyszere a Mira glau-

bersós gyógyvíz. Tartson orvosi tanács és ellenőrzés mellett 4—6 hetes kurát e kitűnő, alföldi gyógyvízzel.

A Vadászkürt uj szenzációja! Jazz-revü!

Minden héten új műsor!

Világvárosi szenzációs műsorral tartja nagy megnyitó előadását szombaton délután 5 órai és esti 8 órai kezdettel.

Műsor közben és műsor után is tánc.

Belépődíj: délután 50 fillér, este 1— pengő.

Vargha miniszter Erdélyben. Budapestről jelentik: Vargha József kereskedelem- és iparügyi miniszter Kolozsvárra érkezett, majd folytatta útját Szász-Lekencére, ahol megtekintette a vasúti építkezéseket.

A délvidéki kereskedők „UHU” minden ragasztót, Orion hópalackot, Krypton izzót, rádiót, stb. gyári áron szerezheti be Bruckner Elemér műszaki és import vállalatánál Szeged, Tisza Lajos krt. 39. szám.

Nyolcszáz vagon répa vár szállításra a csatornaparton. A csatorna alacsony vízállása miatt a répaszállítás szünetelt pár napig. A Dunából most felduzzasztották a vizet és a répaszállítás megindult. A csatornaparton nyolcszáz vagon répa vár szállításra.

Elektromotorok, Dynamók, újak használtak. Adás-vétel. Cseré. Tekeréselés. Kompl. Villanytelepek.
R Y M O R Z LAJOS hat. eng. vill. vállalata Budapest, V. Váci út 50. (Lehel térenél). Telefon.

Bácska és Szeged ifjusága ismerkedési estet rendez. November 15-én ismerkedési estet rendez Szeged ifjusága. Az ismerkedési est lesz hivatalos, hogy baráti és kulturális kapcsolatokat teremtsen Bácska és Szeged ifjusága között. Az estet a Hági sörözőben rendezik meg, s az elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

MEGJELENT

minden zombori lakosnak fontos
ÜTMUTATÓ-KÖNYVECSKE
Zombor város utcanévsora, autóbusz-és vonatmenetrendje. — Kiadja
„GRAFKA”
nyomda, Zombor, Zrínyi utca 16.
Ára 50 fillér.

Egymillió pengő értékesítési visszatérítést kapnak a paprikatermelők és feldolgozók. A fűszerpaprika-gazdálkodás ezúttal szeptember 30-án zárult. Bevásárlási ár fejében több mint 12 millió pengő jutott az öröklétezőknek, ezen összegben felül a földművelésügyi miniszter az értékesítés eredményéből további egymillió pengő értékesítési visszatérítés utólagos folyósítását engedélyezte. Ebből a visszatérítésből minden engedély alapján fűszerpaprikával beültetett és ellenőrzött terület után katasztrófális holdankint 48 P (négyyszögölenként három fillér) jut a termelő gazdáknak, az öröklétezőknek pedig (kikészítő vagy östermelő) a beszolgáltatott mennyiség után kg-kint öt fillér. Intézkedés történt, hogy a visszatérítést úgy a termelő gazdák, mint a kikészítőiparosok a lehető legrövidebb időn belül kézhez kapják.

Zombor vasárnapi sportprogramja. A ZSE vasárnap a Csáktornyai SC-vel játszik NB III. mérkőzést. A zombori csapat tartalékos kapussal áll ki a mérkőzésre. A felállítás a következő: Rasztik (Kovács Hameder, Ivankovics, Kovács (Ferenc), Pavletics, Tordi, Bergmann, Schmidt, Huber, Mis és Rapics. A mérkőzés délután 2 óra 15 perckor kezdődik. Előzőtt a ZSE II. csapata küzd a nemesmilettschi Turullal. Ez a mérkőzés fél egy órakor kezdődik.

Asztalosok, bútorgyárak, fűmegmunkálók
figyelmébe
„Hermes” „Turm” csiszolópapírok
csiszoló gépek Délvidéki képviselője
Föglein József Zombor Flórián u. 5.
Ajánlattal szívesen szolgálok

HOLGYEIM! LE A KÖTŐTŰVEL! Itt a XX-ik század szenzációja a szab. „Rapid” kézi kötőkeszűlő. Munkája kézimunka. Minden kötési minta köthető. Néhány óra alatt köthet magának pullover, bluzt vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára P 35.— Kérje 23-as ismertetőt. — Áruforgalmi KFT. Budapest, IV., Sütő-utca 2. félemelet.

Lezuhant egy amerikai utasszállító repülőgép — 20 halott. Newyorkból jelentik: San Thomas közelében lezuhant egy nagy utasszállító repülőgép, amelyben a pilótákon kívül 16 utas volt. A gép kigyulladt és elégett, husz utasa pedig szörnyethalt.

Vigyázat!

A Darmol hasajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tabletán a „DARMOL” szónak és T-éke bevégnak kell lenni. Kimondótan eredeti csomagolásban kérje.

DARMOL

Ruha és lábbeli hiánya miatt mulasztások igazolása. A Magyar Kurir jelenti: A kultuszminisztérium illetékes ügyosztálya rendeletet juttatott el a tanfelügyelőkhöz a ruha és lábbeli hiánya miatt mulasztó tanulók mulasztásának igazolásáról. A népiskolai utasítás idevonatkozó pontja ugyanis feljogosítja a tanítót arra, hogy az időjárási viszonyok miatt mulasztó gyermekek mulasztását igazolja. Erről a tanfelügyelő bizalmasan értesíti a kerületében működő tanítókat azzal, hogy a fenti rendelkezés alapján igazoltnak kell tekinteni azoknak a gyermekeknek mulasztását, akik nyilvánvalóan ruha vagy lábbeli miatt nem járhattak a zord időjárás idején iskolába. A tanító azonban fegyelmi felelősség terhe mellett köteles meggyőződni arról, hogy a gyermek mulasztásának valóban a ruha-, illetve a lábbelihiány az oka s a szülő valóban képtelen a gyermekét megfelelő ruhával, lábbelivel ellátni. A mulasztás emiatt az ok miatt nem terjedhet hosszabb időre, mint amennyi a gyermek egészségének a megvédése miatt szükséges, tehát amikor az időjárás megengedi, az ilyen gyermek is köteles pontosan népiskolába járni.

Nyiltér*)

Tisztelettel értesitem Zombor és környéke n. é. közönségét, hogy f. évi november hó 3-án Zomborban Petőfi-utca 8 szám alatt egy bórdiszműáru és bórönd üzletet nyitok

„ALLIGÁTOR” BÓRONDHÁZ néven. A n. é. közönség pártfogásába ajánlva magam, maradok

tisztelettel:
Zsigmond Vilmos

*) E rovatban közölték nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A Vadászúrt igazgatójának árdragitási ügye az uzsoratanács előtt. A zombori törvényszék uzsoratanácsa pénteken délután négy órakor kezdte meg Ráics Mihály a »Vadászkürt« igazgatójának árdragitási büntetének tárgyalását. A tárgyalás lapzártakor még folyik.

Az államvasutak helyettes igazgatója és Baross-szövetség főtitkára Zomborban értesülésünk szerint vasárnap Zomborba érkezik Matheisz József a m. kir. államvasutak helyettes igazgatója és Mester Kálmán a Baross-szövetség budapesti főtitkára, akik dr. Cserta Péter polgármesterrel és Kiss Pállal a Baross-szövetség elnökével fontos megbeszéléseket folytatnak. A tárgyalásokon sor kerül a csatorna-híd felépítése és a szállítási nehézségekkel kapcsolatos kérdések megvitatására.

Szabadka főispánja és polgármestere Budapesten. Szabadkáról jelentik: Dr. Reöck Andor szabadkai főispán és dr. Völgyi polgármester hivatalos ügyben Budapestre utazott.

Szeptember 1-ig visszamenően kapják juttatásukat a Délvidékre kinevezett közalkalmazottak. A Budapesti Közlöny kormányrendeletet közöl a visszatért délvidéki területeken szükségessé vált közszolgálati állások és alkalmazások szervezése és betöltése tárgyában. A kinevezésekre és az előző szolgálatok beszámítására vonatkozóan a rendelet ugyanazokat az intézkedéseket tartalmazza, amelyeket annakidején a korábban visszacsatolt területekkel kapcsolatban léptettek életbe. A Délvidékre kinevezettek érdekében úgy intézkedik a rendelet, hogy az állással járó magyar illetményeket 1941. évi szeptember hó 1. napjától visszamenőleg kell kiutalni mindazoknak, akik abban az időpontban már szolgálatot teljesítettek függetlenül attól, hogy mely napon jelent meg a kinevezésük. (MTI)

Az ezüst 1 és 2 pengősök beváltása. A pénzügyminiszter rendelete értelmében az 1 és 2 pengős ezüst érmeiket 1941. november 30-án, az állami és egyéb közpénztárak pedig 1941. december 31-én után fizetésül el fogadni nem kötelesek. A Magyar Nemzeti Banknál 1942. január 31-ig lehet becserelni az ezüst 1 és 2 pengősöket.

Ha az anyós erősebb Pálházi Károly sopronbányai földműves összeveszett anyósával, Kaiser Józsefnével és elhatározta, hogy bosszút áll anyósán. A késő esti órákban megjelent felesége anyjának lakásán, ahol felelősségre vont a korábban elkövetett sértéséért. Az anyós kijutását megvejt otthonából, mire Pálházi késsel támadt Kaisernéra. Az asszony nem ijedt meg, kicsavarta veje kezéből a veszedelmes fegyvert és egy jól irányzott ütéssel leterítette Pálházi Károlyt. A poruljárt földművest kórházba szállították. A különös verekezés ügyében megindult a nyomozás.

A zombori munkapiac helyzete
Munkát keres 124, munkát kaphat 20 munkás

A m. kir. állami munkaközvetítő hivatal zombori kirendeltségének október 31-i jelentése szerint Zomborban munkát keres 124, míg munkát kaphat 20 munkás.

MUNKÁT KAPHAT:

Férfi: 1 kovács, 3 géplakatos, 1 asztalos, 2 szabó, 1 pincér-pikkoló, 2 kifutó, 4 mezőgazdasági cseléd, tanonc: 1 kereskedő, nő: 3 mindegyes szakácsnő.

MUNKÁT KERES:

Férfi: 1 kovács, 3 géplakatos, 2 asztalos, 1 nyerges, 3 műszövő, 1 szabó, 2 borbély, 1 cukrász, 2 pincér, 1 magántisztviselő, 4 kereskedelmi alkalmazott, 7 mezőgazdasági cseléd, 8 nap-számos, 2 szolga.

Nő: 1 nyomdai berakónő, 43 gyári munkásnő, 2 házvezetőnő, 40 háztartásbeli alkalmazott.

A Délvidék Szabadkán

Mától kezdve lapunk Szabadkán rendszeresen, már a kora reggeli órákban kapható az összes dohánytözsdékben, hírlapel-árusító pavilonokban és az utcai árusoknál. Az a szeretetteljes érdeklődés, amellyel lapunk az egész Délvidék magyar közönségének körében találkozott és az a kitüntető rokonszenv, amellyel célkitűzéseinket felkarolta és magáévá tette, úgy érezzük, kötelességünk, hogy az eddiginél is fokozottabb mértékben szolgáljuk olvasóink egyre növekvő hatalmas táborát. E cél felé törve szívesen hozunk újabb áldozatokat is, abban a reményben, hogy közönségünk megérti és méltányolja törekvéseinket.

A Délvidék nem szolgál sem pártpolitikai, sem magánérdekeket, a Délvidék népének írjuk lapunkat, a Délvidék népének érdekeit szolgáljuk vele.

Amikor lapunk érdeklődési körének határait így megtágítjuk, belekapcsolva munkánkat Bácska életének közforgásába, hírszolgálatunk tökéletesítése céljából fiókszerkesztőségeket és kiadóhivatalokat létesítünk a nagyobb városokban, de a kisebb helységekből is kitűnően megszervezett tudósítógárdánk híradásai nyomán számolunk be minden érdekes eseményről.

Első fiókszerkesztőségünket és kiadóhivatalunkat, — amelyet rövidesen soron fog követni a többi — Szabadkán, az Egressy-ut 2 szám alatt nyitottuk meg, (telefon 670) és vezetésével Kozma Béla szerkesztőt, publicisztikai, riport- és szépirodalmi munkássága nyomán a magyar sajtónak Zácskában is széles körökben ismert kitűnőségét biztuk meg.

Országzászlót avatott Bácsfeketehegy

Bácsfeketehegy község magyarsága pénteken, a reformáció napján avatta fel ereklés országzászlóját. Az országzászlót Kunhegyes népe hozta Feketehegyre Varga József lelkész vezetésével. Az ünnepélyre meghívták dr. Deák

Már késő...

segítségért rohanni, amikor nyakunkon a baj. Okos ember célszerű testápolással megelőzi egészségének veszélyeztetését. A valódi

DIANA sósorszesz

mint edző, erősítő és fájdalomcsillapító szer évtizedek óta közismert és pompásan bevált.

Mindenütt kapható! Jelenlegi árak:

próba	eredeti	közép	nagy
p a l a c k			
86 f	1.50 P	4.20 P	7.80 P

Leó főispánt, vitéz Bajsay alispánt, dr. Nagy Ivánt és dr. Pummer Sándort.

Az ünnepi beszédet Ágoston Sándor püspök mondta. A zászlóavatásról következő számunkban hozunk részletes ismertetőt.

Jól jegyezze meg a címet! a legszebben és a legszakszzerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a z Erzsébet ligetnél

Alapítva 1824-ben

Jól jegyezze meg a címet!

Igazságügyi kinevezések a Bácskában

Budapestről jelentik: A kormányzó dr. Uhljari Albint az ujvidéki, Brommer édönt a zombori, dr. Rác Andort pedig a szabadkai törvényszék elnökévé nevezte ki. Dr. Kökössy Gyulát szabadkai törvényszéki tanácselnökké, dr. Margalits Edét a zombori kir. ügyészség elnökévé dr. Szüts Andort a topolyai járásbíróhoz elnökévé, dr. Kulitzky Bélát ujvidéki törvényszéki tanácselnökké, dr. Török Zoltánt az apatini járásbíróhoz elnökévé, Lutz Józsefet az ujvidéki ügyészség alelnökévé dr. vitéz Kumor Károlyt az ujvidéki, dr. vitéz Hódy Istvánt az óbecsei, dr. Szilvássy Mihályt a hódási járásbíróhoz elnökévé, dr. Hornyánszki Zoltánt zombori törvényszéki tanácselnökké nevezte ki a kormányzó, dr. Kuhár Lajos szabadkai ügyésznék pedig az ügyészségi elnöki címet adományozta.

Az igazságügyminiszter dr. Borkuthy

Sándort Zomborba, dr. Gulyás Jánost Zentára, dr. Stammer Lászlót Tételre, dr. Lázár Lajost Szabadkára járásbírói elnökként áthelyezte. Áthelyezte az igazságügyminiszter dr. Linzer Károlyt a szabadkai, dr. Lippay Pált a palánkai járásbíróhoz, dr. Fábian Zoltánt a szabadkai törvényszékhez, dr. Kollányi Józsefet a szabadkai dr. Rásonyi Sándort a zombori törvényszékhez, dr. Mátis Gézárt az ujvidéki járásbíróhoz, dr. Kuhár Lajost a szabadkai ügyészséghez, dr. Török Lajost a szabadkai, dr. Rigó Ernőt az ujvidéki törvényszékhez, dr. Hóttl Antalt a zombori törvényszékhez, dr. Boldog Lajost a zombori járásbíróhoz, dr. Endrédi Ferencet az ujvidéki törvényszékhez és dr. Szerdahelyi Istvánt a szabadkai járásbíróhoz.

Önmagának ellensége, ha nem hirdet a „Délvidék”-ben!

A »DÉLVIDÉK« RÁDIÓJA

VASÁRNAP, november 2.

BUDAPEST I.

8.00 Fohász. Szózat. Hanglemek — 8.45: Hírek — 9.00: Görög katolikus egyházi ének és szentbeszéd a Szent Flóriánról elnevezett budai görög katolikus templomból — 10.00: Egyházi ének és szentbeszéd — 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból — 12.15: Levente féltóra — 12.45: Székesfővárosi Zenekar — 14.00: Hanglemek — 15.00: Szólészeti előadás — 15.45: A Beszkárt Budai Főműhelyének Dalegylete — 16.10: Előadás — 16.25: Bella-hárfaegyüttese — 16.40: Beszélgetés az adóhivatal előtt — 17.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 17.20: Hangképek a vasárnap sportjáról. — 18.30 Szép magyar novella. — 19.00: Hírek magyar, német és román nyelven — 19.20: Dohnányi Ernő zongorázik. — 19.50: Sport eredmények — 20.00 Délvidéki irodalmi est. Közvetítés Ujvidékről, a DMKSz székházából. Előadást tart Kramer Gyula, Szirmai Károly, Radicevich Sándor, Dudás Kálmán, Bodroghy Szabolcs, Csuka Zoltán, Huszár Sándor, Bencz Boldizsár, Fekete Lajos, Timár Ferenc, Czákó Tibor, Illés Sándor versekkel szerepelnek, Cziráky Imre novelláját olvassa fel. 20.40: Ujvidéki séta. — 21.40: Hírek, löversenyeredmények. 22.15: Liszt-zsoltárok. — Halottak napjának előestjére való tekintettel a rádió az idegennyelvű és a 24 órás magyarnyelvű hírszolgálat kivételével további műsort nem ad! — 23.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven — 24.00: Hírek.

Békésszentandrás Házilipari Szövetkezet magyar perzsát termelőitől várja a közönséget! Más helyen lerakatunk nincs. Ügynököt nem tartunk, eladás kizárólag: Ferenciek tere 3. az udvarban.

HÉTFŐ, november 3.

BUDAPEST I.

9.30: Hírek — 10.00: Egyházi ének és szentbeszéd — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. — 12.00: Harangszó — Fohász — Himnusz. — 12.10: Rádiózenekar — Közben 12.40: Hírek — 13.20: Időjelzés, vízjárásjelentés. — 13.30: Hanglemek — 14.30: Hírek — 14.45: Műsorismertetés — 15.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak — 16.15: Műtörténeti előadás — 16.45: Időjelzés, hírek — 17.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven — 17.15: Mindnyájunk gondja. A Közellátási Szolgálat közleménye — 17.35: Emlékezés nagy zeneszerzőkre. — 18.10: Dr. Baranyai Jusztin előadása — 18.25: Gordonka — 18.45: Régi keresztény himnuszokat mond Tasnády Ilona. — 19.00: Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20: Orgona — 19.45: Közvetítés a Kerepesi-úti temetőből — 20.10: Operaházi Zenekar — 21.40: Hírek
Halottak napjára való tekintettel a rádió a 23 órás idegennyelvű és a 24 órás magyarnyelvű hírszolgálat kivételével további műsort nem ad!
23.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven. — 24.00: Hírek

KASSA

11.05: Régi siremlékek költészete — 11.20: Hanglemek — 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés 12.00 Budapest I. — 16.15: Ahol elődeink nyugszanak. — 16.45: Budapest I. — 18.25 Budapest I. — 19.00: Budapest I.

KEDD, november 4.

BUDAPEST I.

7.00: Hírek — 10.00: Hírek — 10.20: Felolvasás — 10.45: Divattudósítás — 12.10: Katonazene — Közben 12.40: Hírek 13.30:

Cigányzene — 14.30: Hírek — 15.20: Zongora. — 15.40: Mit főzzünk? — 15.55: Ének — 16.15: Gyermekdelután — 16.45: Hírek — 17.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven — 17.15: Felolvasás — 17.35: Mindenből egy keveset. Közvetítés az Ostende kávéházból — 18.35: Elbeszélés — 19.00: Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20: Előadás — 19.30: A Székesfővárosi Zenekar — 20.10: A milliomos. Közvetítés az Új Magyar Színházból. Vigjáték három felvonásban. — A II. felvonás után — 21.40 Hírek — 22.10 A milliomos III felvonásának közvetítése — 22.45: Szalonzene. Közben — 23.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven — 24.00: Hírek

KASSA

8.40: Budapest I. — 11.05: Révay József és a mai természetjárók 11.25: Hanglemek — 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés — 12.00: Budapest I. — 15.20: Hanglemek — 15.55 Budapest I. — 17.15: Hanglemek — 17.35: Felvidéki verses irodalomtörténet. — 18.10: Budapest I.

SZERDA, november 5.

BUDAPEST I.

7.00: Hírek — 10.00: Hírek — 10.20: Garay János a költő. — 10.45: Felolvasás. 12.10: Beszkárt-zenekar — Közben 12.40 Hírek. — 13.30: Szalonzene — 14.30: Hírek 15.20: Szórakoztató zene. — 16.15: Diákfélóra — 16.45: Hírek — 17.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15: Magyar nóták cigányzenekisérettel — 17.55: Séta a Gyilkostó körül. — 18.20: Honvédműsor 19.00: Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20: Szép magyar novella — 19.40: Az operairodalom gyöngyei. — A szünetben kb. 20.20: Papp Viktor előadása — 21.40: Hírek. — 22.10: Rádiózenekar — 23.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven 23.25: Tánclemek. — 24.00: Hírek.

KASSA

6.40: Budapest I. — 11.05: Szegedi művészvilág — 11.20: Hanglemek — 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven műsorismertetés — 12.00: Budapest I. — 15.20: Hernádi halászok — 16.15: Budapest I. — 17.15: Eperjes a magyar multban — 17.40 Zongora — 18.05: Honvédek a harcmezőn. 18.20: Budapest I.

REX SZEMFELSZEDŐ GÉP
szenciació
Kelen László, textilipari gépek
Budapest, V. Csáky u. 14. Tel. 111-586

CSUTORTOK, november 6.

BUDAPEST I.

7.00: Hírek — 10.00: Hírek — 10.20: Az őszi élelmérés — 10.45: Külföldi híradó 12.10: Cigányzene — Közben 12.40: Hírek 13.30: Országos Postászenekar. — 14.30: Hírek — 15.20: Hanglemek — 16.15: Ruszin hallgatóinknak — 16.45: Hírek 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven — 17.15: Lótenyésztési rádiótanfolyam. — 17.45: Sé tahangverseny Hamburgban — 18.15: Elbeszélés — 18.40: Beethoven-hanglemek — 19.00: Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20: Rádiózenekar — 20.25: Külügyi negyedóra — 20.40 Liszt zongorája körül — 21.40: Hírek, löversenyeredmények — 22.15: Katonazene — 23.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven — 23.30: Cigányzene és ének — 24.00: Hírek.

KASSA

6.40: Budapest I. — 11.05: Szlovák hallgatóinknak. — 11.20: Hanglemek —

Közgazdasági Bank Részvénytársaság, Szabadka

a
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
leánvintézete

Betéteket

a legjobban gyümölcsötetünk és felmondás nélkül bármikor visszafizetünk.

Kölcsönöket

a legutánjában folyósítunk a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem számára.

Foglalkozunk

Banküzlet

minden ágával.

Fióktintézetek:

Zomborban: a Zombori Takarékpénztár.
Topolyán: a Topolyai Takarékpénztár.
Zentán: a Zentai Takarékpénztár.
B. Kossuthfalván: Közgazdasági Bank r. t. fiókia.

Bajmokon: Közgazdasági Bank r. t. fiókia.
Apatinban: Közgazdasági Bank r. t. fiókia.
Pacséron: Közgazdasági Bank r. t. fiókia.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés — 12.00: Budapest I. — 17.45: A családi élet hagyományai a Boldva völgyében. — 18.10: Kassai Szalonzenekar — 19.00: Budapest I.

PÉNTEK, november 7.

BUDAPEST I.

7.00: Hírek — 10.00: Hírek — 10.20: Felolvasás — 10.45: Orvosi felolvasás. — 12.10: Rádiózenekar — Közben 12.40: Hírek — 13.30: A Honvéd Gépkocsiszertár Lövészegyesületének zenekara. — 14.30: Hírek — 15.20: Mélyhegedű — 15.40: Mit főzzünk? — 15.55: Ének — 16.20: Diákfélóra. — 16.45: Hírek — 17.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven — 17.15: Tánclemek — 17.45: Kárpáti Aurél elbeszélése. — 18.10: Szüreti nóták cigányzenekisérettel 19.00: Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20: Sportközlemények — 19.30 Tangóharmonikakettős — 19.45: Rádió a rádióról — 19.55: Hanglemek — 20.15: Babits-élméket — 21.40: Hírek. — 22.10: Finn szerzők művei. — 23.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — 23.25: Szalonzene — 24.00: Hírek.

KASSA

6.40: Budapest I. 11.05: Debreceni krónika — 11.20: Hanglemek — 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés — 12.00: Budapest I. — 15.20: Szlovák hallgatóinknak — 15.35: Szórakoztató hanglemek — 16.20: Budapest I. — 17.15: A 21-ik honvéd gyalogezred zenekarának műsora — 18.10: Budapest I.

SZOMBAT, november 8.

BUDAPEST I.

7.00: Hírek — 10.00: Hírek — 10.20: Felolvasás — 10.45: Mit nézzünk meg? Az avar ijjakat a Nemzeti Múzeumban 12.10: Melles Béla zenekar — Közben 12.40: Hírek — 13.30: Hanglemek — 14.20: Hírek 15.20: Cigányzene — 16.10: Ifjúsági rádió 16.45: Hírek. — 17.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven — 17.15: Rádióposta — 17.40 Volly-együttes — 18.15: Előadás — 18.20 Malcsiner Béla jazz-hármasa. — 18.40: Előadás — 19.00: Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20: Hangjáték — 20.00 Innen-onnan. Hangfelvétel — 20.35: MOVE Szépművészek magyar estje. — 21.40: Hírek 22.10: Zongora — 22.40: Zene és ének — Közben 23.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — 24.00: Hírek.

KASSA

6.40: Budapest I. — 11.05: Új kulturális egyesületek Kárpátalján — 11.20: Hanglemek — 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés — 12.00: Budapest I. — 15.20: Somogyi népművészet gömöri szemmel nézve — 15.45: Budapest I. — 18.05: Cigányzene és ének. 19.00 Budapest I.

Öt ország közt egy hazáért ...

Vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár telepítésügyi kormánybiztos nyilatkozik a Délvidék-nek a bácskai telepítésekről
A Délvidék szabadkai tudósítójától

Alig pár éve csak, hogy vitéz Bonczos Miklós neve feltűnt a magyar politikai firmamentumon, de ez alatt a pár év alatt olyan országos népszerűsége tett szert, aminővel több évtizedes közéleti multra visszatekintő »öreg« politikuskok közül is csak kevesen dicsekedhetnek. Pedig sohasem hajhászta a népszerűséget, nem törtet, nem kereste, inkább került a nyilvános szereplést, az ünnepek elől következetesen kitér, a hálálkodást elhárítja magától. Ez utóbbi a legnehezebb, mert az ország minden táján számos ezren vannak, akik sokat, nagyon sokat, — és azoknak a száma is tekintélyes, akik minden — Bonczos Miklósnak köszönhetnek. Amíg mások a jövedelmeket halmozzák, addig ő az újabb és újabb feladatok halmozát tornyozza maga előtt, hogy meg is oldja derekasan valamennyit. A csendes elvonultságban, de annál eredményesebben végzett munka embere volt már akkor, amikor Csongrád vármegye főügyészi hivatalából megyéjének főispáni székébe emelte a bizalom, amely várakozással párosult. Főispáni ténykedései nemcsak a kormányzat bizalmát, de a legszélesebb néprétegek reményteljes várakozásait is beigazolták. Az ország egyik legszegényebb vármegyéje elesettjeinek a kubikosoknak sorsát senki oly szeretettel és megértéssel nem karolta föl mint ő. Harusz al Rasidként rangrejtve, lóháton járta be a megyét, ellátogatott minden tanyára, hogy megismerje népe vágyait, meghallgassa panaszait és gyors, határozott intézkedésekkel orvosolja a bajokat. Akkor kapta nevét a hír először szárnyra. Mikor a főispáni széket a belügyi államtitkárság felelősségteljes pozíciójával cserélte fel, már mindenki tudta az országban, mit várhat Bonczos Miklóstól. És ebben a várakozásban senki sem csalódott. Amint mint főispán tett azelőtt a megyéjében, azt művelte ezután is — országos viszonylatban. Dolgozott tovább a magyar népeért. Pedig súlyosnál súlyosabb feladatok nehezédtek rája. Mint

Árvízvédelmi kormánybiztos, személyesen irányította a mentési munkálatokat, majd az általa szervezett országos mozgalom eredményeképpen ujjaépítette az elsodort falvakat. Mint

menekültügyi kormánybiztosnak az oláhok által Dél-Erdélyből kiüldözött magyar családok ezreiről kellett gondoskodnia. Mint

telepítésügyi kormánybiztos hónapok fáradságos munkájával visszavarázolta a Déli Végek eredeti magyar arcukat.

Ez az utóbbi tevékenysége érdekel minket bácskaiakat legközelebről. Erről beszélgettünk az államtitkár úrral, aki kérésünkre a visszatelepítésekkel kapcsolatban a következőket mondotta a Délvidék olvasói számára:

— Amikor 1920-ban a trianoni békeszerződés megpecsételte sorsunkat, Széchenyi Istvánnak, a legnagyobb magyarnak jószavait, melyek szerint Magyarország nem volt, hanem lesz, annak visszajára fordulván már-már, úgy kellett látni, hogy Magyarország nem lesz, hanem volt. Az ország északi részeit Csehszlovákia vette birtokába, Keletmagyarországon és Erdélyben Románia vetette meg uralmát, a Délben Románia vetette meg uralmát, a Délvidéken Bácska, Bánát a Muravidék és a baranyai háromszög kerültek Jugoszlávia fennhatósága alá, sőt még nyugati szomszédunknak: Ausztriának is jutott egy terület rész: Burgenland. Öt ország közt egy hazáért folyt a magyarság életküzdelme azon túl, hogy mindez Trianonban elvégeztetett. — A magyar heroizmus történetéhez tartozik annak a huszonkét esztendőnek

emberföltötti létküzdelme, amelyet a magyarság határokon innen és túl fennmaradásáért és talpraállításáért folytatott, mondhatatlan szenvedések erőpróbájaként. Ez a huszonkét esztendő azonban bármekkora megpróbáltatása is volt a magyarságnak, alkalmat adott a világ előtt annak megmutatására, hogy élni akarásán és élni tudásán semmiféle ellenséges indulat nem vehetett erőt és hogy legendás őseréjébe vetett hitével ismét talpraállt. Bebizonyította a nemzet, hogy erejében elpusztíthatatlannul és és verejtékező életével kollektív munkájával minden minden szenvedésen, viszontagságon és gátláson győzedelmeskedve, öntudatosan törekszik nemzeti reorganizációjára.

— Virrasztó magyarok fogadalmas élete teljesült meg huszonkét esztendő néma életküzdelmünknek újabb és újabb álmásain. 1938-ban megnyílt a magyar ég verőfénye a Felvidék számára. 1939 tavaszán honvédcsapatunk országgyarapító Kormányzó Urunk parancsára birtokukba vették Kárpátalját, 1940 őszén hazatért keletmagyarország és Északerdély a Székelyföldre. És 1941 tavaszán Jugoszlávia forradalmi összeomlása következtében honvéd csapatunk felszabadították huszonkét esztendő rabságából Magyarországot idegenben szülődött Délvidékét is.

— 1941 áprilisa óta ismét magyar föld a Bácska, a Muravidék és a baranyai háromszög, hogy népének történelmi hivatásában teljesítse azt a hagyományos örökös szerepet melyben a Zrínyiek, Rozgonyiak, Kinizsi Pálok, Hunyadiak és Szilágyi Mihály fényeskedtek diadalmis küzdelmeik során — a keresztény civilizációt, a nyugati kultúrák védelmezvén a Balkánról feltörekvő pogányság ellenében. A Bácska ismét magyar föld, újra a honszerző magyar ságnak ontja áldásait, melyekből oly, hosszú ideig kismimizve éltünk. A Délvidék otthonaiba új élet sugárzik: fajtájukhoz hű séges, véráldozatos magyarok élete, akik nem tudott erőt venni sem elnyomtatás, se tespedés, sem számkivetések nyomorúsága, megmaradtak magyaroknak és kemény munkájába álltak az újra magyarra lett bácskai földnek.

— Az Európa újrendezésért most folyó világháború máris jelentős eredményeket mutat fel, az etnikai alapjaitól elszakadt egyes néptörzsek visszacsoportosítása tekintetében. Ennek az egyre általánosabbá váló népmozgalmi jelenségnek hatása ide is kiterjedt és ennek folyamatoként nyert megoldást azoknak a Bukovinába elszakadt magyaroknak viszontagságos sorsa is, akiket 1764-ben az úgynevezett »mádfalvi veszedelem« vetett ki Erdélyből, ősi otthonaikból és akik azóta — csaknem két évszázadon át — idegen környezetben és mindenkor maradéktalanul megőrizték hűségüket és magyar becsületüket.

— Bácska visszafoglalása megadta a módot és lehetőséget ezeknek a nemzethez hűséges családoknak a hazatelepítésére és életüknek a hazai talajhoz való rögzítésére. A magyar királyi kormány megbízásából rövid útra 2921 bukovinai magyar családot telepítettem be, 13.200 főnyi lakossággal, a dobrovoljacok által elhagyott földekre. A bukovinai magyarok közt 1535 főnyi, 323 vítezi család, valamint a Bács-

URAIM! Ha jól akarnak vásárolni, úgy tekintsek meg nagy választéku őszi és téli ruha, ucszintén télikabát tisztagyapjú szövetimet, vételkényszer nélkül. Jelenlegi rak-táram minden izlést kielégít. Uri szabók részére jóminőségű kelleimeim vannak.
Kulai és angol szövetek, HUCK MACA,
Zombor, Petőfi u. 4.

Egy vonzó menyecske
elmondja

SZÉPSÉGÉNEK ÉS SZERENCSEJÉNEK

történetét

„Néhány hete még szürkének és jelentéktelennek látszotam”

mondja X. kisasszony ...

„25 éves koromban félni kezdtem, hogy pár-tában maradok. Gyakran eljártam táncolni, de egyik férfi érdeklődését sem sikerült magam iránt felkelteni. Egyik közelmúltban férjhez ment és nálam fiatalabb barátnőm bizalmába avatott: „Az üde, tiszta arcból, a vonzó arcszín — mondotta ő — a legtöbb férfi csodálatát vivja ki. Ezért ápolni kell a bőrt! Próbáld ki pl. ezt a kitűnő szépségreceptet...” Ma pedig John beismeri, hogy az én üde, fiatal, leányos, ruganyos arcból igézte őt meg először.

Ezt tettem én. Minden este — barátnőm tanácsára — rózsaszínű bőrtápláló Tokalon krém használok. Egy híres wieni tanár által felfedezett értékes borséjtkivonatot tartalmaz. Táplálja és szépíti az arcból alvás idején. Reggel a fehér, nem zsíros Tokalon krémet alkalmaztam. Már rövid idő múltán arcból üdebb, tisztább, bársonyosabb lett. Tágult pórusok, mitesszerek és tisztatlanságok gyorsan kezdtek eltűnni.

Ellenállhatatlannak, vonzóknak találják ÖNT a férfiak? Ha nem, még ma igyekezzék ujjafermenteni és ápolni arcából. Arcszíne is szebbé, vonzóbbá tehető a bőrtápláló Tokalon krém használata által. Ne tévessze össze a Tokalon krémet olyan más arckrémekkel, amelyek esetleg nem tartalmazzák a bőrtáplálás és bőrápolás fontos elemeit.

E lap minden olvasójának, aki P 1. — értékű bélévet a budapesti gyártelepnek: Panacea Gyógyszervegyészeti Rt. 35/A. Osztály, Budapest, XIII., Lehel-utca 68., beküld, készséggel szolgálunk egy-egy próbatápus fehér és rózsaszínű Tokalon krémet, valamint néhány próbadag Tokalon-pudert tartalmazó izléses kivitelű mintadobozzal.

káért vívott harcokban hősi halált haltak 68 főnyi 18 családja nyert ugyancsak telep birtokot és házat. Ezek az új magyar telepések most már együtt élnek a magyar föld és sors testvérközösségében és vállvetett munkájukkal küzdenek a hűség és vitézség jutalmául számukra megteljesedett föld áldásaiért.

— Bizunk benne és magyar hittel eltelve reméljük, hogy ezek a magyar földhöz gyökeresített családok új otthonaikban a magyar élet erősségei lesznek, akik békés munkájukkal, de ha kell, véráldozatuk árán is megtartalmazzák a földet és leszármazóikkal megőrzik a magyar haza számára a második ezredévre!

KOZMA BÉLA

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltán középiskolai okl. tanár.

(XXI. közlemény)

Gibt es keine kleineren Löffel? Diese sind zu groß für den schwarzen Kaffee.

Nein, leider habe ich nur diese. Sie sind fast so groß, wie die Tassen. Kaffee wird sehr leicht verschüttet.

Die Kinder bekommen keine schwarzen Kaffee und die Großen werden achtgeben, ich hoffe. Ich würde mich nicht sehr freuen, wenn mir jemand das Tisch Tuch mit Flecken verunzieren würde.

Wo sind die reinen Servietten?

Ziehe die zweite Schublade heraus, dort findest du die Servietten, welche zu diesem Tisch Tuche passen. Gib auch

Papierservietten für das Obst.

Soll ich sie falten?

Nein, ich habe solch' hübsche, handgemachte Holzringe.

Wirklich, sie sind reizend.

Nincs kisebb kanál? Ezek nagyon nagyok a feketekávéknak.

Nem, sajnos csak ezek vannak. Majdnem olyan nagyok, mint a csészék. A kávé nagyon könnyen kilöttyen.

A gyerekek nem kapnak feketekávé és a nagyok vigyázni fognak, remélem. Nem nagyon örülnék, ha valaki az abroszom foltokkal elégtelenítene.

Hol vannak a tiszta szalvéták?

Húzd ki a második fiókot, ott találod a szalvétákat, melyek ehhez az abroszhoz illenek. Adj papírszalvétákat is a gyümölcs-höz.

Osszehajtsam őket?

Nem, vannak szép kézimunka szalvétagyűrűim fából.

Igazán, ezek gyönyörűek (elragadóak).

Szószedet

ziehen, zog,
h. gezogen
die Schublade, -n

huz
a fiók

passen, -te, h. ge-t
falten, -te, h. ge-t
reizend

illik (hozzá)
összehajt, ráncol
bajos, -an

Dr. VÉGHÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”, első kötet kapható Dr. Véghé Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

HÁZSÁRTOS

kötekedő emberré válhatik, aki fejfájás, ideges bántalmak, női gyengélkedés esetén nem szed megfelelő szert. E bajok ellen gyorsan ható kitűnő gyógyszer az 1, 3 és 8 ostyás dobozokban minden gyógyszerárban kapható.

ALGOCRATINE

Egy régi ház előtt

Nem ismer engem itt a kutya sem
A fasor hozzám milyen idegen,
A régi ház is furcsa hallgatag,
Szobámban mostan mások alszanak.

Szobámban, hol töltöttem borus éveket
S könyvekből tanultam én az életet,
A polcon nincsenek már a dolgaim,
Csak a por pihen, s elmúlt napjaim.

A butorokban alszik most szu,
Az asztalon fekszik pár színes zsuzsu,
S fenn a plafonon az asztal felett,
A régi lámpán ott ülnek a legyek.

SZIRMAI ENDRE.

LINGERIE női fehérneműszalon
minden izlést kielégít.
Zombor, Mussolini ut 20. / Tel. 334.

A „DÉLVIDÉK” REGÉNYE:

? KI A TETTES ?

(37)

A pavillon kertjében mintegy negyvenévesnek látszó nő ült egy padon és a mellette ülő ápolónővel együtt himzési munkálatokkal foglalkozott.

— Tessék megnézni azt a hölgyet, adott, — mondta az igazgató, megállva, hogy ideje legyen megmagyarázni vendégének ezt az esetet. — Ez az asszony a jobb körökhöz tartozik, Rambert István gazdag ültetvényes felesége. Közel tíz hónapja, hogy szanatóriumomban tartózkodik és a legkarakterisztikusabb üldözési mániában szenvedett... mindenütt, minden zugban és folytonosan gyilkosokat látott! Módszerem szerint jártam el és ez a nő jelen pillanatban nem örült többé a szó igazi értelmében.

Swelding tanár kíváncsian kérdezte: — Nem esik-e időközönként vissza az előbbi állapotba?

— Nem, soha.
— Még akkor sem, ha valami izgalom érné?
— Nem hiszem.
— Beszélhetnék-e vele?

— Nagyon szívesen rendelkezésére állok, mondta készségesen az igazgató és a kerti pad felé vezette látogatóját, ahol így szólította meg betegét:

— Asszonyom, engedje meg, hogy bemutassam Swelding tanár urat, aki látni óhajtotta önt.

Rambert asszony felállott és letéve kézimunkáját, kíváncsian szemlélte a dán professzort.

— Nagyon örülök szíves érdeklődésének — mondta — és el vagyok ragadtatva, hogy szerencsém van megismerhetni. De honnan ismer engem, tanár ur?...

— Öszintén szólva, — felelte Swelding tanár, megelőzve Biron igazgatót, aki szól akart, — nem ismerem önt asszonyom, de óhajtottam önrel beszélni, hogy saját ajkairól halljam, mennyire kedves, kitűnő orvos a mi igazgatónk.

Rambert asszony hidegen válaszolt: — Tényleg, annyira szeretetreméltó, hogy gondoskodik betegei szórakoztatásáról és váratlan vizitokkal lép meg őket.

A felelet éleselmére vallott és nyílt szemrehányást tartalmazott az igazgató ellen, akinek szokása volt a betegeit reklám céljából boldogboldogtalannak megmutatni, mint a ketrebe zárt vadállatokat.

Biron igazgató megértette a csipős gunyt annál is inkább, mert nagyon jól tudta, hogy betegek nem örült többé. Ugy tett, mintha nem értené meg és az ápolónővel beszélgetett. De Swelding tanár válaszolt helyette, mondván: — Megértettem a szemrehányást asszonyom ön alhatalmian látogatónak tart.

Swelding Biron igazgató felé fordította fejét és mosolygott, de amaz félrevonult az ápolónővel és nem látszott észrevenni a tanár mozdulatát.

Rambert asszony ezalatt újra elővette kézimunkáját, leült és újra hozzáakart látni a himzéshez.

Egyszerre azonban hirtelen rémülve ugrott fel és mialatt Swelding tanár pár lépéssel hátrált, így sikoltott:

— Ki havott?... ki?... ki?
— De!... — kezdte a tanár.

A beteg elvágta szavát.
— Ah! — mondta kezeit tördelve, valaki azt mondta: Alice! Alice!... az ő hangja, nagy Isten! Az ő hangja... menjen... távozzék... félek öntől... ki szólított?... távozzék azonnal... de menjen hát... Segítség! Segítség!...

És a szegény nő sikoltozva futott a kis kert tulsó vége felé. Biron igazgató és az ápolónő utána rohantak.

De a beteg örült félelemtől eltelve, folyton kisiklott kezei közül és folyton sikoltotta: — Oh! — jól felismertem! Távozzák! — kérem, könyörgök! Menjen! Menjen! Gyilkos!

Az ápolónő megnyugtatta az igazgatót: — Ne féljen, igazgató ur, nem tesz semmi rosszat, hisz oly szelíd, mint egy kezes báránv, csupán a professzor ur látogatása izgatta ennyire fel.

Tényleg, a beteg egy bokor mögé rejtőzött és rámutatva Swelding tanárra, akit folyton üregeiből kimeredt szemekkel fixirozott, minden tagjában remegve, ismételte: — Fantomas! Fantomas!... — ő az tudom — ah! Nincs nyugtom tőle, ide is behatol! Oh a szörnyeteg!... A bandita!... Segítség!

A jelenet iszonyu volt és kínos hatást keltett. Biron doktor elrendelte, hogy a beteget azonnal vezessék el, fektessék le és hívják elő Perret orvost.

— Kétségbe vagyok esve, tanár ur, — mond-

ta aztán mentegetőzve fordulva Swelding felé. — Ez a jelenet azt bizonyítja, hogy csalódtam, mikor oly biztosra vettem ennek a betegnek a gyógyulását. De vannak más betegek, akaria-e, hogy megnézzük őket?

Swelding vizsgálatla az igazgatót: — Mily szomorú az emberi agy törékenysége, — szólott. — Jól mondta, hogy sohasem lehet egész biztosan állítani, hogy egy örült végleg meggyógyult. Ime az élő példa, pedig azt hiszem — sem önt, sem engemet nem lehet rablógyilkosnak nézni.

— Jobban van-e asszonyom? — kérdezte Berta, az ápolónő Rombert asszonytól, aki kimerülve feküdt egy kereveten. — Remélem, most már nyugodtabb?

A beteg vállat vont és kétségbeesett kézmozdulatot tett.

— Szegény Bertám! — mondta, — ha tudnád, mily végtelenül szerencsétlen vagyok és mennyire sajnálom, hogy rémületem által ennyire el engedtem magam vakítani... — No, nem tesz semmit, — vizsgálatla őt az ápolónő, — az igazgató ur nem fogja a dolgot annyira komolyan venni.

A beteg szomorúan mosolygott. — Dehogyan nem, — mondta, — A legjobban esetben is késleltetni fogja szabadulásomat.

— Nem, nem, asszonyom. Hiszen tudja, hogy irtak a családjának.

A beteg nem felelt erre. Néhány percig gondolkodott, aztán így szólott: — Mondd csak, kis Bertám, mit értesz ez alatt: hogy én meg vagyok gyógyulva?

Hát azt, hogy jobban van, — felelte az ápolónő habozva.

A beteg keserűen mosolygott. — Igen, — vallta be, — igaz, hogy jobban érzem magam és hogy itt tartózkodásom sokat használt egészségemnek. De nem arról akartam beszélni. Azt szeretném tudni, őszintén, igazán, mit tartasz te az én örültségemről, egyszóval mi a véleményed?

Az ápolónő gyöngéd feddő hangon válaszolt: — Nem szabad gondolni erre, ön épen úgy nem örült, mint én!

— Oh! Tudom, — vette föl újra a szót Rambert asszony, — de a legrosszabb jel az, mikor az örült azt mondja, hogy ő nem örült. Ezért óvakodni kell attól, hogy ezt hangoztassam. De mond, mióta gondozásodra vagyok bízva, az előbbi jelenetet kivéve, nem hallottál tőlem sohasem olvasvalamit, ami arra mutat, hogy örült vagyok?

Az ápolónő, akit meglepett a beteg logikus észjárása, mondta:

(Folytatása következik).

Steyr és Skoda autókat, gumival, engedéllyel, azonnal szállít **bácskai képviselő MÜLLER** vaskereskedő, Zombor. Motorkerékpárok B. M. W. Puch, Viktoria minden típusban raktáron.

Közgazdasági és szövetkezeti szakosztályt alakított a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara

Megalakult a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara közgazdasági, szövetkezeti- és biztosítási szakosztálya. A nagy számmal megjelent szakosztályi tagok **Máriássy Mihály** kamarai elnök, orsz. gyűl. képviselő üdvözlő szavai után egyhanguan **dr. Wünscher rigyest**, a Hanga vezérigazgatóját választották meg a szakosztály elnökévé. Az újonnan megválasztott elnök nagyszabású elnöki megnyitó beszédében hangzott, hogy a keresztény és nemzeti közgazdasági irány hiva, tehát munkásságának a keresztény erkölcsi tanítás és a nemzeti gondolat szab irányt. A közgazdasági élet eredményeit nem pusztán számokon, hanem az emberen keresztül kell nézni. A mai magyar mezőgazdasági élet első nagy problémája a szegények felemelése, a másik a mezőgazdaság elhelyezkedése a többi termelési ágak között. A mezőgazdaság és a kereskedelem egymásra vannak utalva, de a kereskedelemnek nem szabad indokolatlanul megdrágítani a terményeket. Feldolgozó iparra is szüksége van a mezőgazdaságnak és itt az a cél, hogy az ipartelemek ne nagyvárosi centrumokba legyenek összezúfolva, hanem a mezőgazdasági ipar a falvakban alakuljon ki, ahol az ipartelemek a mezőgazdasági lakosság téli foglalkoztatását biztosítják és a mezőgazdasági munkás nincsen elvonva a falutól. Érdekes mezőgazdasági probléma az, amit a százegyedik egység problémájának nevezhetne. Ezalatt azt érti, hogyha valamely mezőgazdasági termékből csak egy egységgel több van a piacon, mint amennyit a fogyasztás felvenni képes, akkor ez az egy egység mértéktelenül lenyomja az árszintet. Ilyenkor a mezőgazdasági ipar kötelessége ezt a százegyedik egységet kivonni a piacról, hogy a termelők megtalálják a számításukat. Ezután a mezőgazdaság fejlesztéséről beszélt **Wünscher Frigyes**, majd az egykéz-rendszer ismertetésénél rámutatott arra, hogy az ipar már régen kartellizálva volt akkor, amikor a mezőgazdasági termékek egykéz-rendszere kifejlődött. Kétségtelen, hogy a szövetkezés a szolidaritás gondolatának legmagasabb kifejezője, amely minden lehetőséget visszaad a földművelőjének. Egyre kell nagyon vigyázni: a szövetkezeti egykéz-rendszer ne váljék nehézkes állami bürokratizmussá, az irányítás a független gazdaérdekeltség kezében maradjon. Végül ár- és hitelpolitikai kérdésekkel foglalkozott.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után a szakosztály **dr. Sárközy Jenő** kecskeméti földbirtokost és bankelnököt a szakosztály tiszteletelnökévé választotta. **Dr. Rosenauer Miklós** a Duna-Tiszaközi Körzeti Hitelszövetkezet igazgatója tartotta meg ezután előadását, a hitelszövetkezetek szerepéről a mezőgazdaság életében. A hitelszövetkezetek fő feladata, — mondotta — megmenteni az agrár lakosságot a kamat-uzsorától. Ma a hitelszövetkezetek 4,7%-os hitellel dolgoznak, tehát mindössze 1,7%-kal a Nemzeti Bank kamatlába felett. A hazai szövetkezeti életnek is be kell bizonyítania azt, hogy mi mindent tudunk keresztülvinni a szövetkezés útján. A hazai szövetkezetekre állami feladatok végrehajtását bízták, ami kétségtelenül bizonyos fokig megmerevítette ezek életét. Majd behatóan ismertette az OKH. mélykúti földbérlőszövetkezetét, amely 583 kisembernek biztosít 4—10 holdas gazdaságot.

Dr. Gesztelyi Nagy László kamarai igazgató tartott ezután előadást a mezőgazdaságnak a nemzet életében betöltött szerepéről. Előadásában három csoportját tárgyalta a magyar agrárkérdéseknek: a termőtalajnak, a termelésnek és a mezőgazdaság fejlesztésének probléma-köreit. Rámutatván a magyar termőtalaj folytonos pusztulására, részletesen vázolta a szikjavítás, a homokjavítás és különösen a vízmosások meggát-

lásának fontosságát. A legfontosabb azonban, hogy a magyar termőföld teljesen ki legyen használva. Irányítani kell gabonatermelésünket is, mert arra az időre kell gondolni, amikor megint megjelenik Európában a tengerentuli buza. Egyik legnehezebb problémája ma a mezőgazdaságnak a takarmány inség. Ennek a ténynek felismerése alapján indult meg a silóépítési akció, amely azonban cementhiány miatt megakadt. Lehetetlen, hogy míg Budapesten hatalmas házak százai épülnek, addig a mezőgazdaság képtelen hozzájutni a siló-építéshez szükséges építőanyaghoz. A lucernatermelés jelentőségének ismertetése után sajnálattal állapította meg, hogy sertésállományunk több, mint 2 millió darabbal csökkent. A mezőgazdaságfejlesztő törvény kapcsán kigépek tömegét kell olcsón a kisgazdáknak juttatni. Nem szabad elzárkózunk az aratógépek használatától. A mezőgazdaságfejlesztő-törvényjavaslattal párhuzamosan máris felvetették az új iparfejlesztő törvény előkészítését. Az ország ipari ellátását decentralizálni kell. A mezőgazdasági Kamara egyúton halad a szövetkezetekkel; így válik teljesé a falu élete!

Az élénk tetszéssel fogadott előadás után **Gebhardt Domonkos** a BIOSZ elnöke nyújtotta be javaslatát melyben az alapvető biztosítási ismeretek oktatását indítványozza. Az előrelátó gondoskodás hiánya és a biztosításnak aránylag még mindig csekély elterjedése arra vezethető vissza, hogy a nagyközönség a biztosítás clemi kérdéseiben teljesen tájékozatlan. Ma a nemzeti vagyon 50%-a nincsen tűz ellen biztosítva, a vetések 85%-a nincsen jég ellen biztosítva és az életbiztosítás mindössze 2/3%-a. Ennek fő oka a tájékozatlanság. A kisgazdákat is oktatni kell a biztosítás jelentőségére.

Rádió, villany!

Állandó nagy választék a legújabb rádiókészülékekben és legmodernebb csillárokból. Mindennemű szerelési anyagot raktáron tartok. Szerelések és javítások a legalacsonyabb árban. **GAUL JENŐ**, Zombor, Hitler krt. 14. (Vadászkürttel szemben).

Széleskörű vita indult ezután meg a szakosztály tagjai között, amelyben **P. Varga Vince** a mezőgazdasági árpolitikáról, **S. Bálint György**, felsőházi tag termelési kérdésekről, a mezőgazdasági munkás viszonyokról, valamint a tej és zsírkérdésről beszélt. Különösen az abraktakarmányok hiányát, valamint az apaállatok hiányát jelölte meg a termelés csökkenésének okául. Az ipari és mezőgazdasági áruk disparitására elsősorban a tengeri ármegállapításának példáját hozta fel. **Márialaky Kálmán** rövid felszólalás után **Kohányi Márton** hitelszövetkezeti igazgató ismertette azt a nagy és értékes munkát, amelyet a bácsalmási hitelszövetkezet végzett, hangsúlyozván, hogy a hitelszövetkezet nemcsak gazdasági, de kulturális mozgatója is

CALDERONI

mű- és tanszervállalat

Részvénytársaság

BUDAPEST

IV., Váci utca 50 szám

Angol kisasszonyok templomával szemben

Tudományos, üzemi, klinikai, laboratóriumi berendezések. Mikroszkópok és mikro-technikai felszerelések. Tanítási segéd-eszközök és iskolai felszerelések — Ajánlatok díjmentesen.

Alapítási év 1819

egy falu életének. **Máriássy Mihály** kamarai elnök egyrészt a hosszulejárati mezőgazdasági hitelek kérdését ismertette, másrészt a bajok okát elsősorban abban jelölte meg, hogy a mezőgazdasági irányítása nem a gyakorlati életen, hanem elméleti alapon. Az irányított gazdálkodás első feladata volna az Alföldön a buza-kukorica rendszer megjavítása. Marhaállományunk 5%-kal, de tejtermelésünk 35%-kal csökkent. Ez kétségtelen bizonyítéka a takarmány-inségnek. A gépesítés egyik első feladata kell, hogy legyen minden nagyobb községben egy vetőmagtisztító felállítása. A továbbiakban biztosítási kérdésekről szólott, hangoztatván, hogy a jégbiztosítás első alapfeltétele az, hogy 3 és 1/2 millió holdon a tagosítás keresztülvitessék.

Wünscher Frigyes elnök zárószavaiban a ma külön utakon járó mezőgazdasági szervezetek egyesítését; egységes agrár-közvéleményt sürgetett, hogy ily módon a mezőgazdaság valóban a magyar mezőgazda javára irányítható!

Baromfiállítás Budapesten. Az Országos Tenyész- és Haszonállatvásárlótelepen Nemzetközi Baromfiállítás lesz, a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete rendezésében, amelyre november hó 24-től december hó 4-ig 50 százalékos kedvezményrel lehet Budapestre és vissza utazni. A kedvezményes jegyváltásra jogosító igazolványok darabonként 1.60 pengős árban a Bácskai Gazdasági Egyesületnél is beszerezhető. Az igazolványok minden kocsi osztályra, gyorsvonatra, az összes MÁV kezelésében lévő vasútvonalra érvényesek fentjelzett időközben. Az igazolványok a kiállításon lebélyegezendők; belépőjegy ára 1 pengő. Az Egyesületnél hivatalos órák d. e. 8-tól d. u. 2 óráig, ugyanott az érdeklődőknek részletes felvilágosítással szolgálnak.

CUKOR és ZSIR

MEGTAKARÍTÁST jelent a 100 képes VÁNCZA kincses receptkönyv. Ingyen küldi a VÁNCZA-GYÁR Budapest, 10-es posta.

VÁNCZA

sütőpor

A DÉLVIDÉK SZABADKÁN

minden nap már a kora reggeli órákban kapható a dohányszomságban és az utcai hírlapárusítóknál.

Előfizetést és hirdetést felvesz

a fiókladóhivatal: Szabadka, Egressy-utca 2. Telefon 670.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy hirdetés 20 szóig 1.20 pengő, kétszeri feladásnál 2.20 pengő és háromszori feladásnál 3.— pengő, hirdetési adóval együtt. Minden további szó és címszó, valamint kiemelt szavak 10 fillérrel drágábbak. A fenti árak csak olyan hirdetésekre vonatkoznak, amelyek egy héten belül lefutnak. — Csak felülbélyegzett, ílegésleveleket továbbítunk. — Kérdezősködésekhez válaszbelvege melléklendő.

„MERKUR”

hat. eng. ingatlanforgalmi és biztosítási iroda. Hiteltudósítás.

STEFANITS ISTVÁN.

Zombor, Zrínyi (Párizsi) utca 2. TELEFON: 81. HÁZAK, FOLDEK MALMOK, GYÁRAK, IPARTELEPEK, ÜZLETEK, KENDERGYÁRAK, TÉGLAGYÁRAK

Több lakóházat Zombor belterületén megvételre keresünk.

és mindennemű ingatlan VÉTELET ÉS ELADÁSÁT legkülansabban közvetíti.

HAZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ R. T. — BUDAPEST kerületi felügyelősége.

A BIZTOSÍTÁS ÖSSZES ÁGAZATAIT eszközli legpéldásabb alapon.

Több háztelket Zombor belterületén kedvező áron eladó. a-553

Csütörtökön este 6—7 óra között az Apatin —zombori autóbusról leestett egy koffer, értékes ruhaneművel, Bernhard Béla névre szóló névjegy van rajta. Megtaláló jutalom ellenében adja le Rákóczi ut 11, vagy a rendőrségen. a-890f

Fiafalembert, irodai munkaeerőt azonnalra felveszek, Zombor, Nagytemplom utca 5.

Meteorokályha, szénkoks-fűtéses, nagyon jókarban eladó. Megtekinthető, Zombor Thököly ut 19, szám alatt. Bejárat a Madár utcáról. a-878-f

Turulmadár állványval, országzászlóhoz, megrendelhető Korn Jakab kőfaragónál, Zombor. a-880-f

Államilag engedélyezett Délvidék legnagyobb Soffőiskolája állandó tanfolyamot tart Szegeden. Felvilágosítás Soffőiskola Szeged, Rákóczi-tér. a-881

Feleségül keres 28 éves rom. kat. művelt, fűszer- és csemegekereskedő saját üzletében, rendezett anyagi helyzetben, biztos megélhetést nyújtó bevezetett régi üzlettel, olv. jó családból való szorgalmas leányt, aki az üzleti élethez kedvet érez és segítőtársam lenne. Saját vagyonomhoz viszonyló hozomány megkívánlatik. Csakis komoly hölgyek, családifők részletes, saját címmel ellátott leveleit veszem figyelembe. Leveleket Szeged Postafiók 170. „Fűszer- és csemege” feligére. a-882

Bezdánban, özv. Jankovics Ljubomir péksége kiadó. Lakik: Rákóczi Ferenc utca 10. a-883

Kosárfonók figyelmébe! Jankovits Gyurinak 40 kéve nemes fűzavesszője eladó. Lakik Bezdánban a régi vásártéren. a-884

National regiszterkassza, jó állapotban, jutányos áron eladó. Madarász műszerész, Zombor, Rákóczi ut 2. a-885

Eladó szőlőbirtok. Kisköszegen község fölötti szőlőhegyen mintegy 5000 m²-es területű, jókarban tartott vadalanra oltott szőlőbirtok, hozzátartozó 100 hl edénnyel 2 pincével, villával, mellék-helyiséggel együtt elköltözés miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban a-886-f

Cipész-foltozóegép, cilinderes, 29 K. eladó. Érdeklődni: Bohnert István cipésznél, Kula. a-889

Megbízható minden lányt keres Bácskertesre Csávosi győgyszerész. Jelentkezni, Zomborban Rákóczi ut 4. Dr. Bugarszkinénál. a-887-f

Eladnám kis családi, nádas 2 szoba konyhás házamat (udvari épület) Antal utca 26 szám alatt, 3000 pengőért. Azonnal átvehető. Érdeklődni: Jókai tér 2. kocsmá. Lederer házban. a-888-f

VESZEK gyermekhócipőt, lehetőleg fehérét, 24-es számú, 2—3 éves kislánynak. Ajánlatokat; „Fehér” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. a-877-f

Nagyothallás és fülzugaás praktikus gyógyításáról ismertetőt 20 fillér válaszbelvege ellenében ingyen küld: Hegedüs Péter, Mohol (Bácska). a-796

KERESZTÉLY

hirneves zongoraterme
B U D A P E S T
Vilmos császár ut 66.

Legjobb zongorák legolcsóbban, részletre is.
Csalódás sohasem érhető!

Eladó egy üvegaitó, egy üzletaitó acélredőnyvel, két komplett ablak szaluval, 2 pult, használt, jó állapotban. Egy fényképezőgép 9x12, egy 18x24 és több fényképezési felszerelés. Keresek megvételre egy Berkel mázsát, használtat. Réger, Zombor, Flórián utca 24. a-858-f

Jobbházból való fiut péktanoncnak felveszek. Mészáros Kálmán pékmester, Szilágyi. a-868-f

Buzatisztítót jó Triört, hordó-porcászót, napi 50 g teljesítőképességgel, használatra ajánlok. Benzinmotor 7 HP, valamint egy 50 g Triör eladó. Vracsarics, Zombor, Szent László utca 1 (Militácsi). a-859-f

Afrik, textilít lisztesszak, csomagolóváson, kárpitoskellékek, takarók, lenvásznak, minden szélességben, mindenféle zsinetek és kötéláru kedvezményes áron Nuszpl Ernő szaküzletében, Zombor Vadászkiút szemből. a-879-f

Figyelem! Aki szép és jó csizmát akar, forduljon bizalommal Kármay György csizmadiahoz, Zombor, Városv Gyula utca 1. a-820-f

Férláron lehet novembert 4-ig Budapestre utazni. Protestáns napokra, Ibusz igazolvánnyal. Kapthatók: SCHERER MARISKÁNAL, Zombor, Rákóczi ut 15. a-875

Eladó egy szalagfűrész 6—8 HP Deutz motorral, 1.500.— pengőért. Cím: Bolváry János, Zombor, Nagy Lajos utca 41. a-871-f

Eladó több családi és bérház Zomborban. 28, 37, 43, 60, 102 holdas földbirtok, GERGUROV és FIA, ingatlaniroda, Zombor, Kossuth u. 14. a-865-f

Ház közel a Vadászkiút szállóhoz eladó. 600 négyzetméteres telek, istálló, sertéshizlaló és melléképületekkel. Érdeklődni: Orgona utca 15. a-873-f

Bezdánban Kanizsai Mihálynak a határban 6 hold földje Kelsch szállás mellett eladó, valamint a szigethen 5 hold eladó. Lakik: Kossuth Lajos utca 88. a-874-Ac

Eladó 2 pult márványlappal, 1 tapéta üzletberendezéshez, 1 modern jégszekrény, egy gesztenyesütő és több más tárgy. Megtekinthető: Zombor Orgona utca 7 szám alatt. a-876-f

Tejfeldolgozó-gépeket

és tejgazdasági berendezéseket ajánl: Szeles Sándor Zombor, Trefort utca 2. Bács-Bodrog vármegye. a-801

HA SZÉP ÉS JÓ, MODERN BUTORT AKAR, forduljon bizalommal, Schmidt Fülöp műbutor és épületasztaloshoz Zombor, Barát utca 4. a484

Lengváltóiban (Sommogyban) eladom 67607 számú prima állapotban lévő, favázás 54"-es Hofherr cséplőszekrényemet, Löhnert féle herefejtővel. Levelet: vitéz Máté Dezső, Mesztegnő (Sommogy megye) címre kérek. a-849

Sulyos forgalmi baleset Budapesten

Budapesten, a Mussolini téren sulyos forgalmi baleset történt csütörtökön délelőtt. Két taxi egymásbafutott és az összeütközés következtében az egyik autó utasa, Chorin Ferenc, a GyOSZ volt elnöke, bordatörést szenvedett. Beszállították a kórházba.

Étterem, ahol nem kell fizetni

Hihetetlen, de ilyen is van. A vendég leül, elfogyasztja a jobbnál-jobb ételeket, megissza borát és azután, amikor távoznia akar, hívja a fizető pincért vagy a tulajdonost. A számla kiegyenlítése után a vendég nagy hajbökölés és az udvariasskodó szölamok egész áradata közben finom selyempapírra nyomott kis írást kap. A vendég nem sokat törődik vele, zsebre gyűri. Később azonban, ha a kis papír a kezébe kerül csodálkozva olvassa rajta a következő sorokat: »Köszönöm, hogy megtisztelt látogatásával. Remélem mindennel meg volt elégedve és kellemesen érezte magát. Leköteleztem, ha hálám jeléül elfogadná meghívásomat és a legközelebbi alkalommal ismét szerencsételné és felkeresné éttermemet mint a vendégem». Az illető, aki ezt olvassa, kissé kétkedve fogadja, de azért megpróbálja. És nem csalódik. Amikor helyet foglal és felmutatja a kis cédulát, a pincérek a legudvariassabban fogadják, minden rendelés nélkül egymás után tesszik eléje a legválogatottab ételeket és italokat. Amikor pedig befejezte étkezését, megjelenik az étterem tulajdonosa és nagy hajlongások között köszöni meg a kegyet, hogy a vendég a meghívást elfogadta. Így van ez Peiping-ben Kong Hui So vendéglős és étterem tulajdonosnál, aki ilyen figyelemre méltó módon hálaálja meg azt, ha európai egyszerűen nála étkezett. Másodszor már nem fogad el pénzt. Természetesen az így fogadott vendég ezentul lehetőleg Kong Hui So éttermét keresi fel.

DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
ÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
LVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
VIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
IDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
DÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
ÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
K DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
ÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
ÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK

MÁVAUT autóbussz-menetrend

érvényes 1941. október 6-tól.

ZOMBOR—BEZDÁN—DUNA-RÉV—MOHÁCS

6.25	12.30	16.15	i Zombor Vadászkiút szálló	é 8.10	14.15	18.05
6.51	12.56	16.41	i Bezdán p. u. elágazás	é 7.44	13.49	17.39
6.53	12.58	16.43	i Bezdán mozi	é 7.42	13.47	17.37
6.55	13.00	16.45	i Bezdán templomtér	é 7.40	13.45	17.35
7.10	13.15	17.00	é Duna-rév	i 7.25	13.30	17.20
7.30	13.45	17.40	i Kisköszeg	é 6.55	12.55	17.00
8.40	14.55		é Mohács	i —	11.45	15.50
		17.55	é Vörösmart	i 6.40		

Zombor—Kula—Ujverbász—Óbecse

8.45	15.00	i Zombor Vadászkiút szálló	é 8.30	12.45
9.45	16.05	é Kula	i 7.28	11.45
	16.20	é Ujverbász pu.	i 7.10	
	16.54	i Szenttamás rk. elemiisk.	i 6.38	
	17.30	é Óbecse községháza	i 6.00	

Óbecse—Ujvidék

7.15	14.45	i Óbecse községháza	é 14.00	20.15
8.02	15.32	Temerin községháza	13.14	19.20
8.30	16.00	é Ujvidék Lloyd kávéház	i 12.45	19.00

Vaddisznó márkájú »E B E R H A D T« ekék

a legjobbak a világon. Beszerezheti a képviselőnél M Ü L L E R

vaskereskedés, Zombor, valamint összes alkatrészeit, Vetőgépek,

répavágó szecskaavágó, kukoricamorzsoló, szőlődaráló